

Leidžia Amerikos Lietuvių
R. Katalikų Sv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga

366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

VOL. XXXVI. No. 10.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS

VASARIO (February), 6 D., 1951 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

Korėjos frontė

UN'o pajėgos iš lėto slenka pirmyn

Tokyo — Amerikiečių ir prancūzų apie 6000 vyrų, kuriuos buvo apsupę stiprios komunistų pajėgos, išsivadavo. Sąjungininkai kovodami šaltyje, prieš atakas sugniuždė ir priartėjo prie Seoul. Be to, 40 mylių fronto ruože apie Seoul suspaudė abu priešus.

Komunistai meta pastiprinimus

Komunistai metė į Seoul frontą apie 15,000 kariuomenės ir puolė labai įnirtingai, tačiau jie buvo atmeti atgal. Ryšyje su šiomis priešo atakomis UN'o pajėgos atsiėmė labai svarbias strategines kavas. Kadangi priešas puola neatsižvelgdamas į žmonių gyvybes, tai priešas nuostoliai žmonėmis labai dideli: skaičiuojami apie 12,000.

■ Turkija vasario 2 d. nutarė pasiųsti Korėjon 600 vyrų papildyti savo brigadai, kuri kovoja Korėjoje po UN'o vėliava.

■ Korėjoje komunistų kariuomenėje smarkiai siaučia šiltinės (typhus) epidemija. Amerikos kariai nuo šios epidemijos apsaugojami prieš šią epidemiją skiepijimu.

■ Pietų Korėjos socialinių reikalų ministerija pranešė, kad per pirmuosius septynius karo mėnesius žuvo arti pusės milijono civilinių gyventojų, kas sudaro apie 2%.

■ Kim Chek, šiaurės korėjiečių armijos vadas ir vicepremieras yra žuvęs sausio 30 d., kaip praneša Pyonyang radijo stotis. Žuvimo aplinkybės neskelbiamos.

■ JAV minų gaudytojas "Partridge" prie Korėjos krantų nuskendo. Keturi jūrininkai žuvo ir septynių likimas dar nežinomas.

STREIKAS SUDARO PAVOJŲ

Washington. — Iš Baltųjų Rūmų oficialiai buvo pranešta, kad prezidentas Trumanas geležinkeliečių streiką laiko grėsiančiu kraštui rimta padėtimi. Kaikurių "susirgusių geležinkeliečių" sąrašai perduodami generaliniam prokurorui.

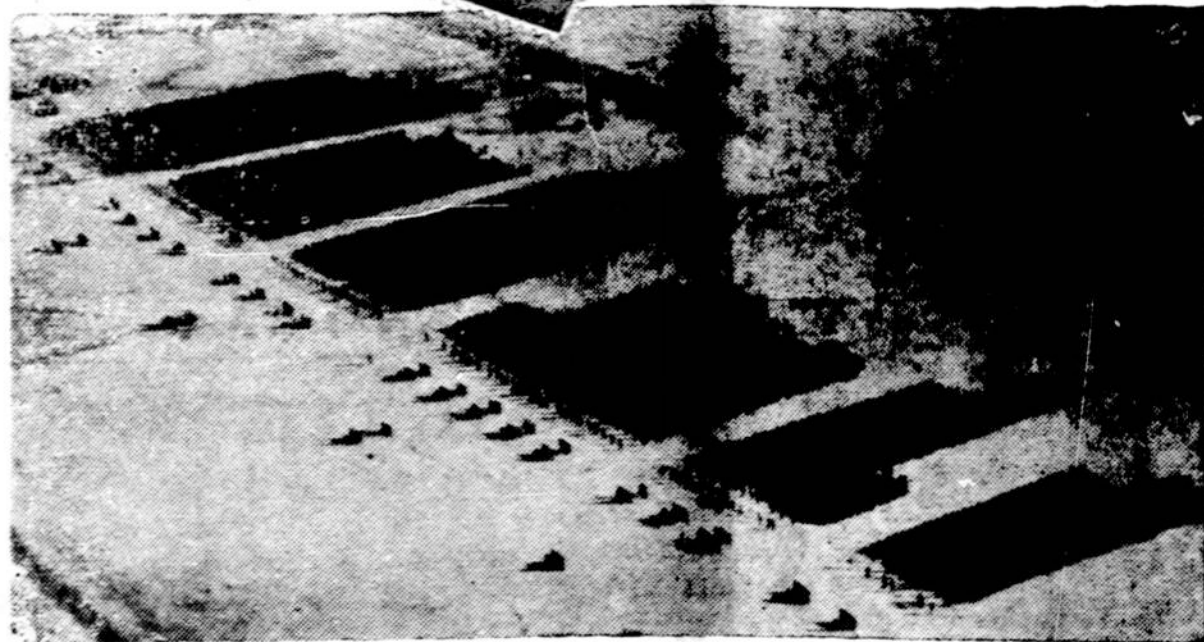
Unijos vadovybė taip pat ragina streiką nutraukti. Streiko priežastis — nepasitenkinimas dabartiniu atlyginimu. ir autobusų susisiekiimas. Streikas yra palietęs apie 100 miestų ir sukludęs pristatyti maistą ir daržoves. Jei jis dar kiek užtruks, tai gyventojai stipriai pajus trūkumą šviežio maisto ir daržovių. Taip pat streikas yra sukludęs pašauktiems karo tarnybon vyrams atvykti laiku į paskyrimo vietas. Streikuoja apie 11,000 geležinkeliečių.

New Haven. — Geležinkeliečių streikas apėmė taip pat New Haven ir Hartford geležinkelių linijas. Yra sustojęs susisiekiimas tarp Bostono ir New Yorko. Labai daug keleivių pakeliui "išalo". Jiems nugabenti namo padidintas orlaivių

Boston. — Geležinkeliečių streikas palietė ir Bostoną. Daug prekių ir pašto siuntinių neišvežtų. Geležinkeliai yra paimiti valdžios kontrolėn. Jeigu valdžia patenkins darbininkų reikalavimą pakelti algas — tai ir kiti darbininkai galės to reikalauti.

Gen. MacArthur prisega atsižymėjimo ordiną pulk. Jerry Kelleber iš Albany, N. Y.

Taip atrodo iš lėktuvo visa išsiriavusi Pensilvanijos 28 divizija. Kariniai sluogsniai sako, kad tai pirmas bandymas nufotografuoti visą diviziją.

KINŲ KOMUNISTAI PREKIAUJA OPIUMU

Hong Kong. — Per pastaruosius metus britų policija Hong Konge tikėtai iš pavienių asmenų yra konfiskavusi 50,000 uncijų opiumo. Tyrinėjamai parodė, kad jis pristatomas iš raudonosios Kinijos.

Tolimesni surinkti duomenys nustatė, kad kinų komunistinė vyriausybė turi specialų departamentą vesti opiumo prekybą. Niekas kitas tuo užsiimti negali. Tai monopolinė prekė. Ji naudojama pinigams iš užsienio gauti.

Patys stambiausi opiumo gamybos centrai yra Yunano ir Kweishow provincijose. Iš čia opiumo siuntos, karinės sąrangos lydimos, pristatomos į Hong Kongą ir Macao.

Svarbu čia pažymėti, kad kinų komunistai ir rusų bolševikai, šmeiždami Ameriką, dažnai prikiša, kad amerikiečiai kapitalistai kitus žudė prekiaudami opiumu. O kuo prekiauja raudonieji kinai? Kuo patys kvepia, tuo kitą tepa.

Išstojo iš komunistų partijos

Roma. — Valdo Magnani ir Aldo Cuccchi, du žymūs italų komunistai ir parlamento atstovai, išstojo iš komunistų partijos ir pasitraukė iš parlamento. Iteiktame rašte jie nurodo, kad komunistų partija yra priklausoma nuo Maskvos, tarnauja Sovietų Rusijos interesams ir kursto Italijos žmones revoliucijai, sie-

kiančiai pakenkti pačiai Italijai. Bijodami keršto, abu tie buvę komunistų partijos atstovai apleido savo gyvenamąją vietą ir pasislėpė.

Komunistai netenka persvaros

Washington. — Kongreso atstovas John F. Kennedy, visą mėnesį keliaęs po Europą, grįžęs pareiškė, kad komunistinis frontas Europoje silpnėja. Šie metai dėl to yra lemiami ir patys pavojingiausi. Turėdami dar Europoje ginkluotų jėgų persvarą, kuri vis mažėja, bolševikai gali rizikuoti karą.

U. S. Oro pajėgų apsaugos daliniai vėl D. Britanijoje

Manston, Anglija. — 31-ji U. S. oro pajėgų apsauginė grupė, kuri pasižymėjo kovose 1942 m. rugpjūčio 19 d. prie Dieppe Prancūzijoje invazijos mėgimo metu ir nušovė 190 vokiečių lėktuvų, vėl pasirengusi naujiems uždaviniams. Ši oro pajėgų apsaugos grupė pasižymėjo kovose II-ro pasaulinio karo metu Šiaurės Afrikoje, Sicilijoje, Italijoje, Pietų Prancūzijoje ir Balkanuose. Dabar vėl grįžo į savo bazę pietiniuose Anglijos pakraščiuose. Jos misija yra apsaugoti Amerikos bombonešius ir aerodromus Anglijoje, kurie turi svarbios reikšmės Atlanto pakto gynbos sistemoje.

Perkels būstinę į Bonną

Frankfurtas, Vokietija. — JAV aukštosios okupacinės įstaigos šiuo metu yra sukoncentruotos Frankfurte prie Maino. Ieškoma patalpų jas perkelti į Bonn prie Reino, kur yra Vakarų Vokietijos vyriausybė ir parlamentas.

RAUD. KINIJA KALTINA JAV

Tokyo — Vasario 1 d. Jung. Tautų pilnatinės susirinkimo pirmininkas iranietis Entebam rūpinosi sudaryti komitetą taikos deryboms vesti.

Komunistinė Kinija vasario 3 d. apkaltino Jung. Tautas, kad jos paskelbdamos rezoliuciją, užkirto kelią taikingam Korėjos konflikto išsprendimui. Kinijos raudonieji visai nemini, kad rezoliucija palieka atvirą kelią deryboms.

Jung. Tautų pilnatinės susirinkimo pirmininkas iranietis Entebam rūpinosi sudaryti komitetą taikos deryboms vesti.

JAV NORI NAUDOTIS ART. RYTŲ AERODROMAIS

Londonas — JAV prašė D. Britaniją leisti jai pailgintam laikui naudotis 14 Art. Rytų aerodromų kovos lėktuvams ir bombonešiams. Sakoma, kad dėl to buvo susitarta tarp Trumano ir Britų premiero Attlee Washingtonė. Tie patys šaltiniai sako, kad stiprinami aerodromai Graikijos Athenuose, Solonikuose ir Rhodes salose. Art. Rytuose Amerika paprašė leisti naudotis

aerodromais Sastel Benito ir Benghazi, Libijoje, Suez kanalo srityje, Hanninya, Irake, Amne Maltoje ir Kipro salose.

Italijos premieras vizituos Trumaną

Roma. — Italijos premieras Alsides de Gasperi apie vasario pabaigą numato kelionę į JAV ir vizitą prezidentui Trumanui. Prieš tai Italijos

premieras dar susitiks su Prancūzijos premieru Rene Plevenu, kuris nesenai Washingtonė vizitavo Trumaną.

Po Attlee ir Plevenu, tai būtų trečias didžiųjų Europos valstybių premiero vizitas prezidentui Trumanui. Tų pačių valstybių — Anglijos, Prancūzijos, Italijos — komunistų vadai išvyko pas savo krašto laisvės priešą — Staliną.

Daugiau pajėgų Europai

Washington. — Gen. Dwight Eisenhower vasario 1 d. senatoriams pareiškė, kad jo svarbiausias tikslas iki 1952 m. pabaigos paruošti 40 divizijų Europai ginti. Pažymėjo, kad Jung. Valst. turi tuojau daugiau pasiųsti Vakarų Europon sausumos pastiprinimų, nes JAV negali įveikti bolševikų vien oro ir jūros pajėgomis.

Po pranešimo kongresui, padarė pranešimą per radiją visai Amerikos tautai. Ta proga pažymėjo reikalą visuotinės konskripcijos vyrų 18 m. amž. ir griežtai reikalavo pratęsti kariškos tarnybos laiką nuo 21 mėn. iki 27 mėn.

Gen. Eisenhoweris dar nurodė, kad Amerikos laivai neilgai galės laisvai plaukioti jūrose ar lėktuvai skraidyti ore tose srityse, kurių sausumas nusiaubs komunistinis imperializmas. Laikė savo trijų savaičių kelionės pastebėjus, kad

Vakarų Europos tautos gali ir nori gintis nuo rusiškosios agresijos. Vakarų Europa ginsis pati, tik dabar ji reikia paremti, nes nėra šiuo metu pasiruošusi. Eisenhoweris įspėjo, kad leidžiant Rusijai pasiimti Vakarų Europą su jos plačia industrija ir darbininkais, Afrikos, Azijos ir Vidurinių Rytų likimas būtų nuspręstas. Pasaulis būtų atiduotas totalitarizmui.

Gen. Eisenhower kongrese pastebėjo, kad dabartinė pavojinga padėtis gali tęstis 20-30 metų, iki komunistinis imperializmas bus sunaikintas. Paneigė gandus apie Europos dvasinį bankrotą.

Savo pranešime senato paruošiamajame komitete ir armijos tarnybos rūmų komitete Eisenhoweris tiesioginiai nenurodė, kiek reikėtų siųsti pajėgų Europon. Manoma, kad iki š. m. pabaigos bus pasiųstos 6 divizijos.

AMERIKA GINTŲ JAPONIJĄ

Tokyo — John Forster Dulles pasiūlęs Japonijai apsigynimo pakta, pagal kurį Amerikos daliniai būtų laikinai palikti Japonijoje. Šis Amerikos pasiūlymas duoda suaprašti "sovietiskam pasauliui", kad agresija prieš Japoniją reikštų karą ir su Amerika.

Dulles pabrėžė, kad šiandien tik reali pagėja gali agresorių atgrasyti. Tokią pagėją sudaro mėn.

JAV drauge su kitomis laisvojo pasaulio tautomis apsigynimo pakta, pagal laisvojo pasaulio silpnesnės tautos negali apsiginti vienos pačios. Dulles nurodė, kad kolektyvinio saugumo susitarimas apsaugotų Japoniją nuo tokios situacijos kokia dabar yra Korėjoje. Pareiškė vilties, kad susitarimas gali būti pasiektas per 6 mėn.

Šiame numeryje yra įdomus KŪRYBOS PRIEDAS. Jis ir toliau bus antradienių numeriuose.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ Gen. D. Eisenhoweris reikalauja mobilizuoti 18 metų jaunuolius ir karo tarnybos laiką pratęsti iki 27 mėnesių.

▲ Šveicarijoje miręs suomių maršalas Gustaf Mannerheim parvežtas į Helsinkį ir praėjusį sekmadienį palaidotas. Laidotuvis dalyvavo nepaprastai didelės minios žmonių.

▲ JAV atominės energijos gamyboje darbininkų skaičius iš 70,000 padidinamas iki 100,000.

▲ Britų unijos įspėjo streikuojančius Liverpolio uosto darbininkus neleisti savęs komunistams apgaudinėti.

▲ Japonijos buvęs karalius Hiroshito nusipirko naujausio tipo Cadillacą. Tokios geros mašinos jis jau neturėjo 16 metų.

▲ Kainų tvarkytojas Michael V. DiSalle išsiuntinėjo raštą 1253 JAV miesto mayorams reikalaudamas sudaryti vietines kainų komisijas, kurios žiūrėtų, kad kainos nebūtų keliamos.

▲ JAV žydų biznierių ir miestų bendruomenės Izraelio valstybei sudėjo ir įteikė grynais pinigais \$3,000,000.

▲ Vlado Clementis, patekęs į nemalonę buvęs komunistinės Čekijos užsienio reikalų ministeris, drauge su žmona kažkur dingo. Manoma, kad jis paspruko į vakarus.

Laiškai iš Pakistano

Karachi stotis nelabai didelė, labai nešvari. Pilna visur priglusių apdriksusių ir pusnuogių žmonių. Traukinys geras. Vagonai patogūs, tik daug dulkių. Kiekvienas šeima gavo po 1-mos klasės kupė. Vagonuose visi patogumai: elektra, vanduo ir tualetas.

Keleiviai savo kupė užsi-sklandžia duris sklaidomis iš vidaus ir langus užleidžia gro-tomis, kad apsaugotų nuo vagių ir stotyse nuo elgėtų. Išleidžia tik geležinkelio tar-naujamąjį ir restoraną vagono padavėjus. Iki Lahoros važia-vome visą parą — 24 valan-das. Apylinkės monotoniškos. Gamta neįvairi ir negraži. Daugumoje smėlynai ir kur ne kur tesimatis kaimeliai su pri-mityviausiu būdu nulipdyto-mis iš molio ar karvės mėšlo lušnomis, besiganančios...

Žmonės laukiose dirba pri-mytyviausiu būdu: mediniais kauptukais, medinėmis žagrė-mis, ar net tiesiog rankomis raudamį žolę ar ryžius. Tik artėjant Lahorai gamta darė-si įvairesnė. Matėsi daugiau medžių ir žaliuojančių laukų.

LAHORA

21-mo rugpjūčio apie 8 val. vakaro atvykome į Lahorą. Išlipome iš traukinio dulkinį ir purvinį, nežiūrint, kad trau-kinyje kas pusvalandis prau-sėmės ir šaltu vandeniu gaivi-nome suprakaitavusius kūnus. Per visą gyvenimą nebuvo patyrę tiek daug dulkių, kaip per šią kelionę. Lahoros stotis didelė, moderniška ir graži. Svaros nėra. Klimatas, nežū-rint vėlybo vakaro, karštas, bet oras sausas: nėra tos drėgmės kaip Karachi. Kvė-puoti lengviau, bet prakaitas vis tik srove bėga. Pasitiko čia mus Lahoros gydytojas. Jaunas ir simpatingas vyras, malonios išvaizdos, daras vi-sai europiečio įspūdį.

Nugabeno į gražius ir erd-vius rūmus — bungalas. Vis-kas aplū ir rengta: žaidimų — kortų ir šachmatų — kamba-riai, skaitykla, biljardo kam-barys, baras, svetainės ir gy-venti kambariai. Visur gana švaru. Baldai minkšti. Grindis padengtos didžiuliais ir gra-žiais persiškais, bucharos, ir kitais kilimais. Kiekviena še-ma gavome po kambarį ir ša-lia mažytis kambarėlis — prausykla ir tualetui. Yra vandentiekis, bet vanduo duo-damas tik tam tikroms valan-domis. Šiaip jau pripilama vo-nelė pilna vandens. Tualetas — medinė didžiulė kėdė su dangteliu ir įstatytu dideliu naktiniu indu.

Skubėjome apsiprausti pra-kaitą ir dulkes. Čia pirmas siurprizas. Prausykloje pama-

tēm pilna sienomis laipiojan-čių driežų ir grindyse šokinė-jančių didžiulių varlių. Mūsų močia tik išplėtė akis. Aš ir Jūratė pasiėmėm rankšluos-čius ir pradėjome krapstyti neprašytus svečius. Kiek pa-vyko, išvarėm laukan, o dalis driežų sulipo aukštai į palubę ir jų pasiekti negalėjome. Ap-siprausę rengėmės poilsui. Kambaryje, gerai išžiūrėję, radome tokių pat svečių. Vėl turėjome vargo iki iškrapstė-me. Pagaliau sugulome. Vidu-ryje kambario buvo pastaty-tos dvi siauros kariškos love-lės, virš kurių buvo pritvir-tinti tinklai nuo moskitų, ku-rių įkandimas atneša maleri-ją. Apsikaisėm gerai tinklais, kad kokie gyvūnai lovon ne-lisytų.

Karšta ir, nežiūrint nuovar-gio, įmigti sunku. Gulime vie-name prakaite, bėga srove, rodos, kad kas be perstoimo pila šilku vandeniu. Vaikai blaškosi skersai ir išilgai lo-vų, dejuoja.

Čia buvome penkias dienas. Oras karštas, temperatūra tarp 41°-39°C. Aš su Jūratė gavome nuo karščio ir pra-kaitavimo išbėrimą. Tai pir-moji šio klimato liga, kuri pa-sitinka europietį, nepratusį prie šio klimato. Tai labai ne-malonus išbėrimas. Išberia mažyčiais raudonais spuoge-liais visą odą, kurį peršti ir dega. Juo daugiau plauni šal-tu vandeniu, juo daugiau iš-bėrimas plečiasi. Jausmas ne-malonus.

VIESBUTYJE

26-to rugpjūčio mus pė-rausto į viešbutį "Napier". Tai didžiulis ir kadaise buvęs gražus viešbutis. Gražioje vie-toje tarp medžių ir palmių randasi. Tačiau dabar labai apieistas, netvarkomas. Kam-barys, kuris mums buvo pas-kirtas — tiesiog bajsu pažiūrėti: vienų šiukšlių, dulkių, purvo ir nuplyšusių ir aplū-zusių baldų prigrūsta landy-nė. Suėmė pyktis ir pradėjome galvoti, kad ima iš mūsų ty-čiotis.

Sužinojome, kad jų akimis žiūrint, tai liuksusinis viešbu-tis ir, kaip į geriausią, mūsų čia atvežė. Laiko nebuvo di-savimams — juk neguldysi vaikų į tą purvą ir pats nesigulsi. Reikia valytis, tvarkyti. Kai pareikalavome viešbučio administracijos, kad duotų tarnus, kurie išvalytų tas pa-talpas, jie tik patraukė pečiais ir pareiškė, kad čia viskas tvarkoje ir pilnai paruošta svečiams. Atseit, davė supras-ti, jei mes nepateiktinai, tai galime patys pagal savo skō-nį susitvarkyti. Kibome į dar-bą tik su vienais triušikais,

Amerikiečiai raudonųjų nelaisvėje. Fo tografija paimta iš kinų laikraščių.

LIETUVIAI PASAULYJE

● Prof. Kaminskas, socialde-mokratų atstovas VLIKe, be-sirengdamas emigracijai, su-sirgo.

● Muz. V. Dapšys tretį me-tai kaip dirba Venecuelos sim-foniniame orkestre.

● Naujųjų Metų priėmimo pas Popiežių Romoje lankėsi visi diplomatai, esą prie Va-tikano. Jų tarpe buvo ir Lie-tuvos ministras prie šv. Sosto S. Girdvainis, kuris perdavė Popiežiui sveikinimus ir lin-kėjimus.

● Prel. M. Krupavičius, VLI-Ko pirmininkas, šiomis dienomis lankėsi Paryžiuje, kur kalbėjosi su įvairiais politi-kais.

● Bronius Kviklys, žurnalis-tas, išvyko į Bremeno pereinamąją stovyklą.

● Į Kolumbiją, neseniai at-vyko dail. N. Savickaitė - Mo-cienė ir apsigyveno Bogotoje. Ji yra baigusi Stuttgarto Me-

nes labai karšta (temperatūra virš 40°C) ir pradėjom valy-mą.

Dirbant nesijautė taip karš-ta, tik prakaitas liete liejosi. Jautiesi žmogus it būtimei vandenin jilindęs ir ten dirbtum. Vargais negalais apsva-lėm, ir toji skylė kiek malonė-snė pasidarė. Vietiniai žiū-rėjo į mus ir galvojo, kad mes kokie pamišėliai, nes jie nega-lėjo suprasti tikslo ir prasmės to valymo. Vėliau, čia begy-vendami, įsitikino, kad jėms tai nereikalinga. Matė-me, kad atvykę jų žmonės, net aukštesni karininkai, ku-rie būdavo gražios išvaizdos ir puikiai apsirėngę, ramiausiai guldavo į pastatytą viduryje kambario šiukšlynę lovą ir sumetę savo gražius drabu-žius ant purvinių grindų ra-miausiai išsėdavo po besisu-kančių palubėje "fenu".

no akademiją. Į Kolumbiją iš-vyko iš Heilbrono, kur tuo metu buvo lietuvių stovykla.

● Lietuviai dailininkai, gy-veną Australijoje, susiorgani-zavo į "Aitvarų" draugiją.

● Algirdas Kačenauskas su savo šeima atplaukė į New Yorką. Jis apsigyveno Brook-lyne.

● Lietuvoje praeitais metais gegužės mėn. mirė prof. Au-gustinas Janulaitis. Jis dėstė universitete Lietuvos teisių istoriją. Daug rašė socialistų spaudoje, redagavo keletą laikraščių. Žymiausi jo darbai yra kelios monografijos apie

senuosius mūsų rašytojus ir studijos iš Lietuvos teisės is-torijos.

● Prieš 5 metus Vokietijoje, Wiesbadene mirė profesorius Jurgis Eilisonas — gamtinin-kas, tyrinėjęs Lietuvos gamtą.

● Kanadoje, Montrealyje, saugumo policija čiupo komu-nistus lietuvių, dirbančių Maskvai, ir rado daug kalti-nančios medžiagos.

● Kan. M. Vaitkus iš Vokie-tijos jau rengiasi atvažiuoti į JAV. Jis parašė savo prisimi-nimus iš tų laikų, kada skei-dėsi Lietuvos nepriklausomy-bė.

MAO - TSETUNGAS IR JO KETURIOS ŽMONOS

Mao-Tsetungas, dabartinis raudonosios Kinijos diktato-rus, dar būdamas studentu priklausė prie anarchistų są-jūdžio. Kartą studentų peš-tynėse buvo taip žiauriai pei-liu subadytas, kad studentai norėjo jį pribaižyti, bet viena mergaitė, profesoriaus duktė, jį išgelbėjo šaukdam, kad tai jos vyras. Po to jis ją vedė ir susilaukė dviejų sūnų. Abu jie buvo išsiųsti mokytis į Mas-kvą, kur ji ir dabar gyvena. Kremlius tikrai jau panaudotų prieš Mao-Tsetungą, jei tas imtų krypti nuo Stalino lini-jos. Ji žino daug neskelbiamų ir nemalonių Mao-Tsetungo privataus gyvenimo skandalo.

Peršokęs jau šis metas ir keliaudamas po savo plačiąją raudonąją Kiniją, Mao-Tse-tungas susirado ketvirtą žmo-ną — jauną anamietę. Žmonės dabar šnabzdasi, kokios įtakos ji turės šiam Kinijos diktato-riui, kurio imperialistinė poli-tika siekia ne tik tai naujų kraštų, bet ir naujų moterų.

gali Čiankaišekui dovanoti. Ji jam paliko penkis sūnus.

Trečioji žmona buvo kaba-reto šokėja ir kartu žymi Maskvos šnipė. Mao-Tsetun-gas negalėjo su ja sugyventi, ir ją pametė. Sovietų atstovy-bė išrūpino jai kelionę į Mas-kvą, kur ji ir dabar gyvena. Kremlius tikrai jau panaudotų prieš Mao-Tsetungą, jei tas imtų krypti nuo Stalino lini-jos. Ji žino daug neskelbiamų ir nemalonių Mao-Tsetungo privataus gyvenimo skandalo.

Antroji jo žmona buvo veik-li komunistė ir propagandistė. Kovodama su japonais ir Čiankaišeku, buvo septynis kartus sužeista, bet vis pagy-davo. Pakliuvusi į nelaisvę, buvo pasmerkta mirti kaip šnipė. Mao-Tsetungas to ne-

KUR YRA MARŠALAS ŽUKOVAS?

Nevaisi tikros žinios, pas-klidusios per Tokyo, išnešiojo po pasaulį tvirtinimą, kad ki-niečių ofenzyvai Korėjoje va-dovauja sovietų maršalas Žu-kovas. Savo štabą jis turįs Mukdene, o jo pagalbininkas, kinų generolas Lin Paio, iš-i-kūręs šiaurinėje Korėjoje. Jis vadovauja 4 kinų divizijai, kuri visa savo jėga prieš Ka-lėdas ir smogė amerikiečiams.

Šis teigimas grindžiamas dviem faktais. Vienas yra gautas iš slaptos žvalgybos, kuri perdavė žinias, kad praėjusį rudenį į Mukdeną atvykę rusų generolai, tarp jų ir Žukovas. Ar jis ten užsi-slėpė ir pasiliko, sunku pa-tikrinti. Yra pasklidusios ir naujos kalbos, kad šiaurės korėjiečių armijai skiriamas vadovauti sovietų ištreniruo-tas gen. Ohamuku. Jis yra ki-limo korėjietis, bet Sovietų Rusijoje ėjęs mokslus ir jos pilietis. Tokių korėjiečių So-vietijoje surinkta ir daugiau—apie dvi divizijos. Jos laiko-mos tuo tarpu atsargoje. Bū-siančios panaudotos tvarkyti Korėjai, kai ji bus visa užim-ta ir kai maršalas Žukovas at-liksias savo misiją.

Kitas faktas, kad maršalas Žukovas yra prikišęs ranką prie Korėjos, rodo kautynių strategiją, kuria jis praėjusio karo metu naudojo prieš vo-kiečius. Jos savotiškumas — tai staigūs apsupiamieji ky-liai, vykdomi su tam tikromis atvangomis. Po vienos dides-nės masinės atakos, kaip buvo Rytų Vokietijoje, o dabar kartojami Korėjoje, seka at-vanga. Priešas kažkur dingsta ir lūkurioja, o paskui vėl puolą. Atvangos metas sunau-dojamas kariniams daliniams pakeisti ir amunicijai prista-tyti, o taip pat priešui prisi-vilioti. Tai "žukoviška" stra-tegija. Bet ji efektyvi tik ta-da, kai priešas jėgos silpnėjęs ir jis negali paspausti stipria kontrataką. Gi anamie kare rusai, o dabar kinai persveria savo masę, su kuria Žukovui paranku operuoti, ypač kad žmonės nėra taupomi.

Jei yra tikra, kad maršalas Žukovas operuoja Korėjoje, tai Stalinas bus ten pasijuntęs

patį iškiliausį savo karo vadą. Žukovas 1941 m. buvo dar tikrai viršininkas karinio šta-bu, kuriam buvo pavesta gin-ti Maskvą. Laimė jam nusi-šypsojo, kad vokiečiai pabūgo prieš žiemą Maskvą imti, ir jau tuštėjęs miestas nelauktai išsilaukė. Žukovui atiteko "Maskvos gynėjo laurai". Po to jam buvo pavesta vado-vauti visam viduriniam fron-tui prieš vokiečius ir, be to, paskirtas, karo ministerio pavaduotoju. Šias pareigas ei-damas Žukovas kovojo prie Stalingrado, paskui prie Le-ningrado, o vokiečiai jau nebegalė-jo parodyti jokio pasipriešini-mo. Faktas liko faktu, kad Žukovas "Maskvą apgynė", o "Berlyną paėmė".

Karo laimė jį iškėlė, bet taip pat ir nutūpė, nes mar-šalo Žukovo žvaigždė ėmė temdyti "genialiausią strate-giją" Staliną. Nuo 1946 m. apie maršalą Žukovą nieko nebuvo girdėti. Sklido įvairiausi gan-dai, kurių nebuvo galima pa-tikrinti. Tikėtai neseniai Švei-carijos spaudoje pasirodė pa-bėgusio NKVD karininko Iva-no Mirakino atsiminimai. Jis rašo, kad 1948 m. Žukovas buvo ištremtas į Kotlas, Ar-changelsko sritį. Vorosilovas ir Bulganas pavyduliudami norėjo jį pasmerkti mirti, bet užsistojo NKVD viršininkas Berija, kuris jį apsaugojo ir davė progos pasiteisinti. Ma-vyti, tas ir įvyko, nes 1950 metų "Sovietų Rusijos laimė-jimų" apyskaitoje Stalinas maršalą Žukovą vėl užsime-na, kaip pavyzdį visiems sovietų maršalams ir generolams.

Šveicarijos spauda rašo, kad maršalas Žukovas paskir-tas vyriausiu vadu sovietų kariuomenei Vokietijoje ir Balkanuose. Tai priešinga gandams, kad jis sėdi Muk-dene. Tačiau visos tos kalbos ir Stalino pagyrimas rodo, kad maršalo Žukovo žvaigždė vėl pradėjo kilti, tik nevisai dar aišku: Tolimuose Rytuose ar Europoje? L. Kn-va.

JAV karo žvalgybos žiniomis kinų invazijai Korėjoje vadovauja sovietų maršalas Gregorijus Žukovas (kairėje) ir kinų gen. Lin Paio, 4 kinų armijos vadas.

WE CARRY A COMPLETE LINE OF FARM NEEDS

Farmall Tractors
McCormick - Deering Farm Machines
International Trucks, Parts & Service
Refrigerators & Home Freezers
Good Used Trucks and Used Farm Machinery

MCCARTHY EQUIPMENT COMPANY

1740 MAIN ST., BROCKTON, MASS.
Tels. 6385 — 8-0771

Jungtinių Tautų karinės pajėgos raudonuosius kinus stumia prie 38 paralelės. Stambios priešos pajėgos yra sutelktos prie tarp Suwon ir Wanju miestų.

Lincoln **Mercury**
Tel. 8-1340
Pirm Pirkiant Karą,
Atsilankyk Pas Mus.
Atidaryta Vakaraais.
MAHONEY & FAY, INC.
119 Belmont St.,
Brockton, Mass.

CADILLAC **PONTIAC**
WM. H. BASSETT CO.
1782 Main St. 33 Main St.
BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

BROTHERHOOD OIL CO.
Pečiams ir šildymui aliejus.
Urmu ir Retail
Tel. 6140
Mes įdedame apšildymui sistemą
"Metered Service"
574 No. Montello St., Brockton, Mass.

THE WORKER
Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES
Domestic yearly \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00
Foreign yearly \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50
Prenumeratos kaina
Amerikoje metams \$5.00
Vieną kart savaitėje metams \$3.60
Užsieny metams \$5.50
Užsieny 1 kart sav-tėj metams \$3.50

466 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Penkmečio pamoka

Žmogus nelengvai duodasi pamokoms, ypač kai prireikia savo klaidas taisyti. Užsipyvusieji kietai jį laikosi, ir tik išmintingiesiems dažniau kratosi. Kartais gyvenimas priverčia klaidų atsikratyti, jei protas pasirodo apglumęs. Amerikiečiai šiuo atžvilgiu parodė gyvą orientaciją ir šviesų protą. Tam pasitarnavo ir Stalino penkmečio pamoka. Štai kokie jos rezultatai:

Dar prieš penkerius metus JAV įtemptai kariavo su Japonija ir gynė Kiniją. Dabar Kinija skelbiama užpuolike, o Japonija kalbinama būti sąjungininke. Foster Dulles sėdi Tokyo, kad Čiankaišeką vėl galėtų pasodinti Peipinge.

Prieš penkerius metus JAV dar aukėjo savo jaunuolius ir milijardus dolerių, kad drauge su Sovietų Sąjunga parblokštų Vokietiją. Dabar Vokietija prikeliamą ir atginkluojama, kad galima būtų patiesti Sovietų Sąjungą. Gen. D. Eisenhoweris tarėsi su vokiečių generolais, nes jau nebegalima susitarti su bolševikų maršalais.

Tuoju po antrojo karo Jugoslavija šaudė į civilinius JAV orlaivius ir smarkiai pūtė į Maskvos ragą. Dabar už stambią JAV paskolą gali įsigyti Amerikos karinius lėktuvus, kad galėtų pliekti raudonąsias eskadriles. Sen. Kennedy lankėsi Bietgrade, nes nei vienas JAV politikas jau nebegali apsilankyti Maskvoje.

Pati pirmoji raudonuosius mušusi Ispanija po karo buvo koja paspirta už nestalinišką diktatūrą. Dabar demokratų atsiprašoma ir kviečiama į talką Europai ginti. JAV ambasadorius Stanton Griffiths vyks į Madridą dirvos tam parengti.

Europa ilgai buvo maitinama tiktais duona iš Marshallo plano. Buvo manoma, kad to ir užteks atsilaukti prieš alkanus, bet gerai ginkluotus sovietus. Pasirodė, kad sočiai užkandusi Europa įmigo ir kojų nepakelia. Dabar ji budinama patrankomis ir tankais.

Tai, po penkerių metų JAV diplomatinė ir strateginė politika visiškai pasikeitė, nes milijardais apdovanotas ir nuolaidomis glostytas "draugas" virto pirmuoju Amerikos priešu. Jis tam rengėsi penkerius metus, kad gerokai įspirtų Korėjoje.

Korėja buvo nužiūrėta stalinieško penkmečio viršūnė: pabaiga pasirengimo ir pradžia veiksmo. Amerika greitai susigriebė ir ryžtingai išėjo į priešpūlį.

KAS GRASO UŽ NESIREGISTRAVIMĄ?

(3) Naujas vidaus saugumo įstatymas

Registracija komunistams nemaloni

Aukščiausiam Teismui nutaręs, kad komunistų partija JAV yra perversminė (subversinė), o Priešvalstybinės Veiklos Komisijai įsakius, kad ji registruotųsi, komunistai atsidurti labai nesmagioje padėtyje.

Užsiregistravusios komunistų organizacijos privalėtų nurodyti savo spaudoje arba radijo programose, kad tai yra komunistų organizacijos pasirodymas, kad kiek-

vienas pilietis būtų įspėtas. Registraciją reikėtų kartoti kiekvienais metais. Daug visokių neišmanėlių atkristų iš komunistų fronto eilių, o pasilikę tik nedaugelis fanatikų ir profesionalių agitatorių. Užsiregistravę asmenys netenka visos eilės privilegijų: negalėtų turėti valdiškų tarnybų, gauti užsienio pasų, dirbti svarbiose karo pramonės įmonėse, nors dalis šių apribojimų jau dabar yra įvykdyta administraciniais po-

tvarkiais. Bet svarbiausias dalykas, kad užsiregistravę asmenys save patys atžymėtų Maskvos agentais ir patektų į viešą, plačiai publikai prieinamą komunistų registrą.

Daug didesnės bėdos susilauktų neužsiregistravę. Nepaklausę galutinio sprendimo registruotis, užsitrauktų iki 5 metų kalėjimo bausmė ir iki 10,000 dolerių bauda. Kadangi kiekviena praleista diena sudaro atskirą nusikaltimą, tai nesiregistravę komunistų partijos narys gali labai greitai surinkti net šimto metų kalėjimo bausmę.

Šis reikalas komunistams pasidaro labai opus, nes FBI turi suregistruoti visus 54,000 komunistų partijos narius ir, reikia manyti, prieš kiekvieną tokį asmenį galėtų būti reikiama išvada, kad pasistūsi į kalėjimą už nesiregistravimą. Kongreso debatus šis klausimas buvo kategoriškai pastatytas: jie turės registruotis arba eiti į kalėjimą.

Komunistams byla jau užvesta

Vykdydamas šį įstatymą, Generalinis Prokuroras pereitų metų lapkričio mėn. 22 d. įteikė Priešvalstybinės Veiklos Kontrolės Komisijai raštą prašydamas, kad Komisija įpareigotų Amerikos komunistų partiją užsiregistruoti kaip komunistų akcijos organizaciją. Reikia manyti, kad netrukus bus galima išgirsti daugiau ką apie šios bylos eigą.

Paliečia ir nekomunistus

Vidaus Saugumo įstatymas radikaliai pakeičia eilę kitų nuostatų, liečiančių svetimsalių įsileidimą į Jungtines Valstijas, jų deportaciją bei įpilietinimą, bet apie juos teks pakalbėti kitą kartą.

VASARIO 16 MINĖJIMO ORGANIZATORIAMS

Jau septintą kartą tremtyje bus švenčiama Vasario 16-oji diena. Jos uždavinys — ne tik sustiprinti tremtinių ar laisvojo pasaulio lietuvių dvasią, bet ir priminti pasauliui Lietuvos vardą, jos vergiją, bei okupanto žiaurumus ir tautos žudymą, prašant užtarimo ir pagalbos. Kadangi Vasario 16-oji šiemet išpuola darbo dieną, tai masiniai jos minėjimai tenka organizuoti vasario 10/11 arba 17/18 dienomis.

Vasario 16-osios minėjimui visų tikybų maldos namuose organizuotinos pamaldos už Lietuvos laisvę.

Vasario 16-osios proga, kovos už Lietuvos laisvę turi rasti juo platesnio atgarsio ir paramos laisvojo pasaulio spaudoje. Kiekvieno lietuvių pareiga šia prasme padaryti viską, kas tik įmanoma.

Minėjimuose dalyvauti kvieštini visi anapus "geležinės uždangos" esančių, ypač Baltijos tautų žmonės, vietos valdžios, spaudos, religinių bendruomenių atstovai, politikai, visuomenininkai, profesinių sąjungų veikėjai, stengiantis juos įtraukti ir programon.

Minėjimų programoje, be kitų dalykų turėtų būti paskaita apie Lietuvą, sudėtas ir tebedadamas jos aukas už savo laisvę ir vakarų idealus. Šiam medžiagai yra Lietuvos istorijoje, VLIKO išleistose brošiūrose (Memorandum, Lithuania's fight for freedom, Living in freedom ir k.), K. Pelėkio "Genocide Lithuania's", LAICO bei ELTOS (Nr. 79) biuleteniuse.

Tiek Vasario 16 minėjimo masiniai susirinkimai, tiek veikiančių lietuvių organizacijų centrų savo vardu rezoliu-

cijomis ir protestais prieš SSSR agresiją ir Lietuvių tautos naikinimą kreipiasi į savo krašto atitinkamas įstaigas, į politikus, spaudą, religinių bendruomenių hierarchus, profesines organizacijas, prašydami daryti skubių žygių, kad per JTO būtų sustabdytas SS-gos vykdomas masinis lietuvių tautos naikinimas ir grąžinta Lietuvai laisvė.

Į Lietuvos išlaisvinimo kovą jungiasi visi laisvojo pasaulio lietuviai ir greta reikalavimų bei protestų turi būti pravesas ir realūs laisvinimo kovos paremimo piniginis vėjus.

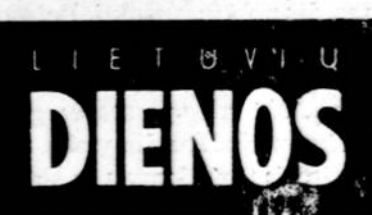
Pageidautina, kad Vasario 16-tosios minėjimuose juo daugiau lietuvių būtų su Vyties tautinių spalvų ženkleliais, pridengtais gedulo šydu.

Smulkia minėjimų programą sudaro minėjimų komitetai, priderinant šias mintis vietos sąlygoms.

Trumpai aprašytus minėjimus bei juose priimtas rezoliucijas skubos keliu prisiųsti Informacijų Tarnybai, adresu: ELTA, Goethestr. 16 (14b) Pfullingen, Germany.

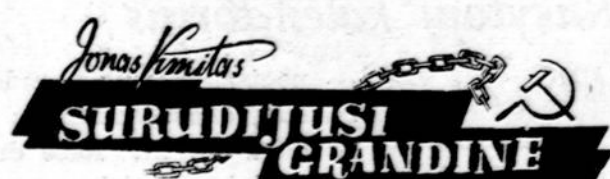
Moderniškas iliustruotas

Pasaulio Lietuvių Magazinas.

Kaina: \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų.

Adresas: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

— Ar manai, kad Antanas Sliekas tos laimės susilauks? — paklausė Sakalas.

— Prasta jam būtų laimė. Čia jis ponas, o Rusijoje būtų vos pakenčiamas nevykėlis. Ir dar nežinia, ar pakenčiamas. Nevykėlius jie likviduoja kaip nudėvėtas atmatas. Tačiau jis vis vien bėgs, jei čia bus perkaršta. Jis žino ką užsitarnavo. Liaudis nepaisys, kad jis šešku dvokia. Čiuptels jį savotiškai.

— Bet — kada ateis ta valanda? — vis teiravosi Sakalas. — Tu, Geniuk, ne prastas politikas, kartais taip imi ir atspėjai. Aš ne toks optimistas. Man rodos, kad jie baigia mus smaugti.

— Aš visai nepolitikas ir taip pat ne optimistas, — neigė Genys. — Aš tik paprastu kaimiečio protu vadovaujuosi. Gi sveikas protas, ar verčiau įgimta savižauta nurodo, kad taip atbulai gyventi ilgai nebe galima. Na, metus kelis, gal keliolika. Žinoma, mažai tautai būti taip naikinamai labai pavojinga. Ilgą laiką ji nebe išlaikys. Bet mes nebe vieni. Ir didelės tautos tokioj pat padėty. Ot čia ir laimė, kad visų vergija nebe pakenčiama. Dar didesnė laimė, kad mūsų pavergėjai tiek kvaili, jog savo priešpūdą ne tik palaiko, bet vis didina... Pančiai, kad ir geležiniai, turi trūkti...

— Tai tiesa, — pritarė Grūzdas, — aš girdėjau, kad plačiai apyvartoti paleista šūkis: grauzkime surūdijusią nelaisvės grandinę. Tik, ot, klausimas, ar ji jau surūdijus, ar dar tik pradeda rūdyti.

— Nesvarbu, kiek ji įrūdijus, by tik tautos suprastų, kad reikia ją graužti... Kai pradės graužti, tai ir sveiką sugrauž. Ir mes ją graužkim.

— Mažai mūs, ir esame skaudžiau pliekiami kaip kiti, — kažkas atsiliepė.

— Tiesa, mūs nedaug, bet aš kažkur girdėjau dainą: "Maža mūs, bet mes lietuviai". Tos dainos autorius turėjo žinot istoriją. Lietuviai visuomet buvo mažumoj, o žiūrėkit, kiek žemių buvo užkariavę: nuo Novgorodo iki Juodųjų marių. O kas mus labiau pliekia, tai pasėka bus tokia, jog kiekiau užgrūdins. Prisiminkime, kad prieš revoliuciją rusų liaudies vadai sakydavo: juo blogiau, juo geriau. Ir laimėjo. Bolševikai tą šūkį beždžioniškai pasisavino ir pritaikė normaliam gyvenimui. Nesuprato durneliai, kad tokie šūkiai geri tik sukrėtimams. Jie mums tinka, nes gyvenam tragiškiausią sukrėtimą.

— Puikiai kalbi, Geniuk, — tarė Sakalas, — bet teorija sau, o gyvenimas sau. Pats gi prisimeni, kokia buvo partizanų veikla prieš kelis metus, o kokia dabar. Sukeldavom tikras kautynes, net su patrankomis, o dabar...

— Aš žinau. Partizanų skaičius sumažėjo, bet ne dėlto, kad jaunimas būtų atsėlęs su jais dėtis, bet dėlto, kad miškai beveik visai iškirsti ir pogrindžio slėptuvių didžiulė likviduota. Dideliam partizanų būriam nebėr kur apsigyventi. Tad atrodo, kad mūsų veikla palaipsniui likviduojasi. Tai netiesa. Kaip tik priešingai. Partizanų dvasia visoj tautoj įsigyveno. Visatinis boikotas, baisesnis kaip atviras sukilimas, visur plinta, ypač kai visiems ant sprando užnerta kolchozų smauglys. Gi sutramdyti perdaug uoliems komunizmo vykdytojams dar tebeturim ir visada turėsime gerų aktyvistų.

— Turėsim! — karštai sutvirtino Gegužis. — Tiltams, traukiniams bei sunkvežimiams sprogdinti ir žiauriams komisarams likviduoti spėkų pas mus nepritruks. Tikiuosi, kad ir mūsų suplanuotam žygiui pasisekimas patikrintas. Beje, ar Dičkis dalyvaus? — Dalyvaus, — atsakė Genys.

XLII.

Sliekas, Gūžys ir Vilgėda turėjo svarbų pokalbį. Visi trys patentuoti bolševikų bernai, tiek patikimi, kad Sovietų valdžia iškėlė juos į viršūnes. O bet gi prie kiekvieno pristatė po "angelą sargą" — rusą, ar kokį kaukazietį bei mongolą, neva kaip nežymų pagelbininką, bet tikrovėje šnipą - viršininką, kurs juos besąlygiškai valdo. Reikia, jais nepasitikėta. Toks nepasitikėjimas į pasiutimą juos įvarė.

Tačiau ne dėl to vieno jų širdyje siautėjo juodas pragaras. Nusivylimas po nusivylimo vis giliau juos smugdė į dvokiančią pelkę. O kiek puoselėta pavasariškų vilčių! Visi trys jau seniai buvo pasikinkę į bolševikišką maskolių vežimą. Viliojo juos garbės ir valdžios troškulys. Kiekvienas norėjo likt Lietuvos diktatoriumi, žinoma, po Stalino valdžia, bet vis dėlto plačiomis autonominėmis teisėmis. Kandidatų į tokius carukus buvo daugiau, bet aukščiausiai prasimušė Sliekas, ne kokiais ypatingais protiniais gabumais, bet įgimta dovana laižytis ir laižyti... Pirmiausiai, lyg tikras sliekas, jis šliaužė prie viršininko kojų ir, pagautas vergiško šišo, iš tolo skaniai laižėsi. Paskui, prisilūaužęs artyn, laižė pono batus. Toks būdas valdovui įtikti nebe Slieko išrastas. Jis senas kaip pasaulis. Bet Sliekas labai sumaniai jį pasisavino ir dar sumaniau ištobulino. Greta jo kiti du konkurentai — Gūžys ir Vilgėda —

atrodė kaip atgrubnagai gizeliai, siekia susilyginti su meniškai įgudusiu siuvėju. Konkurentai, žinoma, nė iš tolo neprilygo tokiame gyvatiškame meisteriui ir atsimokėjo jam širdinga neapykanta. Lengvai laimėjęs Sliekas nė neapykantos jiems neparodė. Pasi-tenkino išdidžiai nuolaidžia pamiška. Neapykantą turėjo atsargoj tolesniems įvykiams. Neapsiriko: jos greitai jam prireikė.

Prasidėjo nuo nusivylimų. Pradžioje, rodos, viskasėjo slidžiai. Lietuva lengvai pavergta, "liaudies" valdžia įkurta, "seimas" sudarytas, "rinkimai" daugiau kaip šimtu nuosimčių pravesti, ("Kai balsavom tai balsavom, net šimta tris nuosimčius gavom"), — dainavo komunistas Jokūbaitis ir Sibirą sau užsidainavo), gi jie visi trys — Sliekas, Gūžys ir Vilgėda — iškelti į viršūnes — žodžiu, viskasėjo pagal planą. Tačiau Slieko, Gūžio ir Vilgėdos planas palaipsniui keitėsi ir vieną gražią dieną virto Politbiuro planu. Lietuvos vardas tik ant popierio beliko ir tai dar su SSSR pridėku, tarsi iškaba ant krautuvės, kurioje jau nebėr prekių. Pasiliko dar lietuvių komisarų vardai, bet tai lyg suvystusios tuščiavidurės varpos, kuriose nė supuvusio grūdėlio nebliko. Ir kad nors toj tuščioj iškaboj pirmoje vietoje būtų jo, Slieko pavardė, bet ne. Virš jo stovėjo Lietuvos Tarybų "prezidento" pavardė. Taip, ten užsi-riogino tas nereikšmingas nuliš Vodočkin Kaviarskij (jo buvo neva lietuviška pavardė, bet Vodočkinas populiariau skambėjo).

Nepamiršk atsilųginti už

DARBININKĄ,

kuris tavęs aplankyti nepamiršta.

Kūrybos PRIEDAS

DĖL LIETUVYBĖS

FAUSTAS KIRSA

Kas skaito knygą ar laikraštį, tam rūpi kultūros reikalai; sąmoningai ar nesąmoningai tas įsijungia į visą kultūros riedamą vežimą. Šiauriau kalbant, skaitas lietuvis traukia ar stumia lietuvių puoselėjamą kultūrą — literatūrą, mokslą, meną...

Apie tai daug rašoma mūsų spaudoje. O rašyti ir galvoti niekuomet nebus per daug, nes tai yra dvasinio gajumo pažymis, dvasinių vertybių vertinimas, tai mūsų būsenos prasmė ir prigmis.

Tūlas gyvu žodžiu, o kartais spaudoje, nusišypso ar paneigia spausdinto žodžio vertę ar kūrybinius reiškinius, tačiau tai yra mažiausia nesupratimas, o žiauriau išsireiškiant, savo plaukiojamos valtėlės skandinimas. Technikos amžius ir biznis gali kultūrinį gyvenimą neigti, ar užmiršti.

Lietuvybės išlaikymas, — kaip lenkybės, airybės, amerikonybės ir kitų ybių išlaikymas Amerikoje, — neatsiejamas nuo dvasinio gyvenimo tautoje ir bendruomenėje. Dėl to visai natūralu, kad kiekvienas, kas turi lietuviškos ugnies širdyje, siejosi Lietuva ir lietuviškumu.

Vienas Amerikos lietuvis pasakojo gaudžią istoriją. Gyvenęs Amerikoje lietuvis idealistas. Kiek uždirbdavęs, tiek išleisdamas lietuviškai Amerikoje. Spauda, knyga, organizacijos — būvę jo gyvenimo džiaugsmas. Negalvojęs, kad ateis senatvės ir karščiau dienos. Deja, jos atslinko, kaip saulė kasdien kelias ir leidžias. Ir tas žinomas vyras baigė vargingas dienas apleistą, užmirštą valstybės ar miesto prieglaudą. O kiek tokių yra daugiau? Juk jie taip pat galėjo baigti gyvenimą savuos šiluos namukuos.

Jie dirbo, kad kitiems būtų šviesiau gyventi kad kiti žaviau prisimintų savo tėvynę, kad būtų laimingesni. Nuostabiai didi meilė vaikšto tarp mūsų, kaip stebuklingas švyturys, ir mes esame jos šėšelyje, tik mūsų širdys rūščios, žiauriai saumylingos, kad nesugebame jungtis visuotina pareiga.

Nuo pirmojo lietuvių emigranto į Amerikos žemę ligi paskutinio tremtinio iš Europos, — visi atsivežė neaprepiamą, neišsakomą tėvynės ilgį, kaip kryžių iš Lietuvos pakelės. Ir aš nesutikau lietuvių, kuris to jausmo neturėtų, nes tai būtų prieš žmogišką prigimtį. Deja, tas jausmas daug kur apneštas ne gerai išsivysčiusios šalies vaisiais, bet blogybėmis, su kuriomis pati sveltinėjanti šalis kovoja.

Kaž kur skaičiau, kad, girdi, jeigu čia būtų Tumas-Vaižgantas, jis mokėtų suokti, lietuviybę atgaivinti. Bijau fantazuoti, ką čia veikėtų Tumas-Vaižgantas: daug kam būtų skaudu klausyti. Bet Tumas-Vaižgantas buvo Amerikoje. Prieš pirmąjį pasaulinį karą. Net knygą parašė: gerai, kur mūsų nėra. Jau tuo lietuvišku priežodžiu jis viską pasakė. Tumas-Vaižgantas savo dvidešimčia tomų knygų ir šiandien tebesako ir tebešaukia į lietuviškas širdis. Tačiau kiek jo raštų Amerikos lietuvių salionuose randame? Jo "Pragieduliai" ir "Dėdės ir dėdienės" ne vieną džiaugsmu nuskaidrintų!

Kai knyga ieško skaitytojo ne skaitytojas knygos, tai blogai ne knygai, bet skaitytojui. Gera knyga ir paliks gera. Bet skaitytojas? Jis, švelniausiai tariant, žengs atgal, jis neteks kultūrinio vairo.

Vis tik netenka nusiminti. Pasišventėliai dėl lietuviybės mirę prieglaudose. Pasišventėlių ir toliau bus, ir toliau jie taip skurdžiai skirsis su savaisiais, nes tik ant jų pečių auga kultūrinis gyvenimas, nes tik iš jų kapų šviečia džiaugsmas: vertingai išgyventi dienas svetimoje šalyje.

Dr. Marijos Alseikaitės - Gimbutienės paskaita

Sausio 27 d. Tarptautinio Instituto patalpose dr. Marijos Alseikaitės - Gimbutienės paskaita sutraukė nemažą rinktinį klausytojų.

Si jauna mokslininkė didele pasirengimu ir pajėgumu ateina į mokslo laukus. Studijavusi archeologiją ir Lietuvos proistorę, Tuebingeno universitete gavusi doktoratą už lietuvių proistorinius laidojimo papročius, šiuos klausimus ir toliau gilina.

Paskaitoje ji skleidė mūsų tautos kelią 5000 metų bėgyje, panaudodama daug žemėlapių ir iškastų. Indoeuropiečių protėvynės ji ieško Dunojaus baseine, iš kur vėliau

Prieš kurį laiką ta pačia te-

ma daktarė kalbėjo tame pa-

čiame institute amerikiečiams.

Dabar greitai laiku skaitys tą

pačią paskaitą Harvardo uni-

versitete archeologams profes-

oriais ir studentams.

Diskusijoms pirmininkavo

Rašytojų klubo pirmininkas

Faustas Kirsas. Reikia tikėtis

ir laukti, kad Bostono Rašy-

tojų klubas surengs ir dau-

giau tokių išsamių paskaitų,

išskaidamas naujų problemų

ir svarstymų.

A.D.

Šia proga p. M. Gimbutienė

dėkoja p. Daumantui Cibui,

archit. Jurgui Okunui ir inž.

Jurgiui Gimbutui už žemėla-

pnius, fotografijas ir medžiagi-

nę paramą minėtajai studijai.

■ VINJETE "KŪRYBOS PRIEDAS"

piešė dail. Vladas Vijeikis,

■ BERLYNE MIRĖ VYDŪNO SESUO

Iš Berlyno gauta žinia, kad tenai gruodžio 17 d. praėjusiais metais mirė Vydūno sesuo, baigdama 80 metų. Prieš mirimą ji dar spėjo aplankyti žymius lietuvių rašytojus ir filosofus, atvykęs iš Detmoldo, Britų zonoje.

Pernai metais apie Velykas mirė ir antra Vydūno sesuo, pasiekusi 77 metus amžiaus.

Vydūnas, kuris jaučiasi kiek nusilpęs, nėra tikras, kur dabar apsistosias gyventi.

Nežiūrint ilgo amžiaus ir liūdesio, netekus artimųjų žmonių, Vydūnas tebėra atsidėjęs darbui ir nuolat rašo.

■ PETRAS VAIČIŪNAS GYVAS

Prieš kurį laiką mūsų spaudoje buvo pasklidusi žinia, kad Lietuvoje mirė poetas ir dramaturgas Petras Vaičiūnas. Ši žinia, pasirodo, netikslė. Jo pavardė sutinkama "Tiesos" numeryje iš gruodžio mėn. Petras Vaičiūnas gyvena Vilniuje.

Žymiausi dabartinės žmonės

Saturday Revue of Literature paskelbė anketą, kas yra žymiausias dabar gyvenęs asmuo. Jos daviniai šitaip atrodo:

Didžiausias pasaulio politinis asmuo — W. Churchillis, po jo eina Trygve Lie, Stalinas, El. Roosevelt, H. Hoover, Gen. D. MacArthuras, R. Taftas. Gen. D. Eisenhoweris pripažintas žymiausiu amerikiečiu; kiti — B. Baruchas, G. Marshallis. Didžiausia Rytų asmenybė laikomas Jawanarlai Nehru.

Didžiausio mokslo ir meno žmonės: Albert Shviceris — filosofas, muzikas; A. Einstein — reliatyvumo teorijos autorius; Robert Frost — Amerikos poetas. Kiti: Bertrand Russell, Ralph Bunche, Harvardo un. prof. (pirmas Nobelio lit. laureatas, antras — taikos); Eleonora Rooseveltienė išrinkta žymiausia pasaulio moteris; toliau eina Anna Rosenberg, M. C. Smith — Maino valst. senatorė, Helen Keller — akloji, Marian Anderson — neegru dainininkė ir Nehru sesuo — ponė Pandit.

ma daktarė kalbėjo tame pačiame institute amerikiečiams. Dabar greitai laiku skaitys tą pačią paskaitą Harvardo universitete archeologams profesoriais ir studentams.

Diskusijoms pirmininkavo Rašytojų klubo pirmininkas Faustas Kirsas. Reikia tikėtis ir laukti, kad Bostono Rašytojų klubas surengs ir daugiau tokių išsamių paskaitų, išskaidamas naujų problemų ir svarstymų.

A.D.

Šia proga p. M. Gimbutienė dėkoja p. Daumantui Cibui, archit. Jurgui Okunui ir inž. Jurgiui Gimbutui už žemėlapius, fotografijas ir medžiaginę paramą minėtajai studijai.

← Piliakalnis

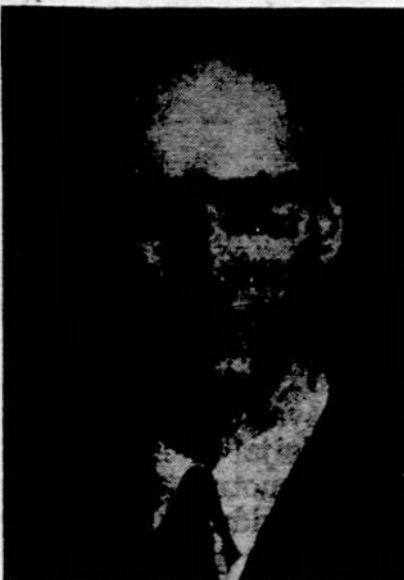
Stasys Santvaras

Poetas ir dramaturgas Stasys Santvaras, pradėjęs raikintis mūsų literatūroje po I-o pasaulinio karo, yra žymiausias neosimbolinės lyrikos atstovas.

Gimė 1902 m. V. 27 d. Rūs- teikoniuose, Kauno apskr. Nuo 1915 m. lankė "Ryto" gimnaziją Vilniuje, vėliau Kaune. 1919 m. laisvės kovų dalyvis, savanoris kūrėjas. Dirbo Eltoje. 1923-24 m. buvo Tautos Teatro ir Vilniaus administratorių ir lankė teatro vaidybos studiją. 1926 m. Klaipėdos konservatorijoje studijavo muziką. 1927 m. išvyko į Italiją, kur Frescobaldi Institute studijavo dainavimą ir pagreičiui italų literatūrą Milano kat. universitete. Grįžęs, nuo 1932 m. buvo Valstybės Teatro solistas ir dramaturgas. Nuo 1943 m. Jau. Dramos Teatro direktorius. Teatrui yra išvėrtęs 17 operos libretų.

Šiuo pradėjo rašyti gana anksti. Pirmos atspausdintos 1921 m. "Sekmojoje Dienoje". Vėliau bendradarbiavo "Baltijos", "Židinys", "N. Romuvos".

Išleido šias knygas: Saulytė (1923), Saulėtekio maldos

(1924), Minių mylimoji (1926), Pakalnių debesys (1936), Giesmės apie saulę ir sielą (1939). Tremtyje — Lai- vai palaužtom burėm (1945). Be to, parašė dramas: Žvejai (1942), Kaimynai (1943). Žvejai ėjo Kauno, Rygos ir Talino teatruose, taip pat buvo pastatyti ir tremtyje Hanau lietuvių teatre.

Tremtyje buvo L. Tr. Rašytojų Draugijos pirmininkas, dabar — valdybos narys.

Šiuo metu gyvena So. Bos- tone, kur parašė 4 paveikslų lyrinį vaidinimą "Kovoje už laisvę". Šio vaidinimo įžangą čia ir spausdiname.

KNYGŲ PELĖ

Daug pasaulyje žmonių, kurie labai mėgsta knygas. Namuose įtaiso didžiausias bibliotekas, aistringai renka senus leidinius, mokėdami mūžiniškus pinigus. Yra ir tokių žmonių, kurie ne tiek knygas renka, kiek visokias žinias apie jas.

Tokiems žmonėms nusakyti Vokietijai juos vadina "Buecherwurm" (knygų kirminas). Anglai — amerikoni — bookworm. Lietuviai pavadino knygų pelę.

Šios knygų pelės suranda visokių įdomių dalykų. Kartas nuo karto apie juos ir pakalbėsime "Kūrybos priedo" skiltyje.

■ KEISTUOLIS KNYGŲ RINKĖJAS

Labai įdomi knygų pelė buvo 19 a. pirmoje pusėje Lietuvoje. Kas yra rausis po istorijos lapus, susidūręs su žemaičių vyskupystės praeiti, surado ten kun. Jono Krizostomo Gintilos pavarde. Tai buvo keisto būdo žmogus.

1844 metais, mirus pavyksui S. Giedraičiui, caro jis buvo paskirtas žemaičių vys-

kupijos valdytoju. Tuo metu jis gyveno Petrapilyje, dabartiniam Leningrade. Ten ji apsidėjo knygų aistra. Telkė savo namus knygas centne- riais. Kai reikėjo keltis į Žemaičius, knygom pervešti pasisamdė net atskirą laivą. To meto liudininkas vysk. Valančius pastebi, kad jo biblioteka buvo lyg neprideramai didelė, kainavusi mažiausiai 33,000 rublių. (Tuo metu buvo didelis pinigas).

Milžiniškoje bibliotekoje trūko tvarkos, knygos buvo surinktos pripuolamai. Joje didelę vietą užėmė hebraiškos knygos. Kun. Gintila namuose laikė rabiną ar žydėlį, su juo rašė hebrajų kalbos žodyną ir katekizmą. Mirė žemaičių hebraiškas knygas paliko Alsedžių sinagagai, o kitas Var- nių seminarijai.

■ DIDŽIAUSIOS PASAU- LIO BIBLIOTEKOS

Kiek yra išspausdinta knygų nuo tų metų, kai Jonas Gutenbergas Vokietijoje išrado naują spausdinimo būdą? Šitas klausimas ne vieną do- mino. Visokie statistikai mėgino apskaičiuoti. Jie patiekia, kad iki šiol esą atspaus- dinta 35,000,000 veikalų (vei- kalas įskaitomas tik vieną kartą, neįtraukiant naujų lai- dų).

Pasaulyje yra 26 didžiausios bibliotekos. Jos saugoja apie 50 milijonų knygų. Didžiausia biblioteka pasaulyje yra Kongreso biblioteka Washingtono, D. C. Ji turi apie 8 milijonus tomų.

■ KAIP TVARKOMOS KNYGOS?

Visoms bibliotekoms ir pri- vatiniams rinkėjams didžiausį rūpestį sudaro, kaip tvarkyti knygas. Ir yra beveik tiek būdų, kiek ir bibliotekų. Vienos skirsto pagal autorius, alfabetus, kitos pagal turinį, trečios pagal pasirodymo me- tus, didį ir t.t.

Labai įdomi biblioteka yra Vienoje (Austrijoje). Ją įkū- rė 16 a. Liechtensteino kun- gaikštis. Dabar joje yra apie 100 tūkstančių rečiausių vei- kalų. Ši biblioteka tvarkoma pagal knygų įrašimus. I-je sa- lėje yra knygos baltom odi- nēm nugaraitēm, II-je salėje — paukuotom ir t.t.

KOVOJ UZ LAISVĘ

1. VARGO MOKYKLOS ŽODIS

Rūsti naktis. Mes girdim šurpų šaurės vėją. Tam šaltį, toį naktį dejuoja Lietuva. Pracina dienos, verkiančios kaip našlės. Nešviesėja Ir nesibaigia laisvės šaukianti kova.

Į Baltiją žirgų pagirdyt brovėsi totoriai. Tėvų šalin gabena budėlius Maskva. Ir dega sodžiai, grūna šventamųjų altoriai, Kancioj po kartuvėm vaitoja Lietuva.

Va, eina knygnešiai į šaltąjį Sibirą, Kovojo pašauti kniumba Lietuvos vaikų... Va, moterys apverčia kraujo atkū tyrą, Pro sutemą vos matomi dienų takai...

Ar dar skambės aušra? Daug sykių neatrodė, Tėvų šalie, kad kiltumel gyvent laisva — — Bet amžiais gyvas tu, motulė tartas žodi, Tavy, o aukso varpe, budi Lietuva!

2. LAISVON BŪTIN

Ėjo ir nuėjo ta naktis per žemę, Kerpėmis pražydo križiai ant kapų — — Ir pabudo kloniai niūrūs ir aptemę, Sugaudė vėl giesmės ir balsai varpų...

Vyrai kilo žygin iš kaimų ir miestų, Knygnešio senelio rodomu keliu, — Kad dalia lietuviu, tartum saulė šviestų, Kad prabiltų kankliai dainių nebylių...

Lauki jų, motule, prie užkeltų vartų; Lėktum kaip drugelis į kovos laukus — Ten raudotum, ten kaip gegė tujei verkum, Kad kovoj nežūtų mylimas sūnus...

Daug jų nesulauksi... Daugel jų atgulė — Po gimta velėna miega daugel jų, — Bet nekeiki dalios, mylima motule; Laisvę brėliam pirkio jie savų krauju...

(Iš 4-rių lyrinių paveikslų "Kovoje už laisvę")

Naujos knygos

● Ventos leidykla Vokietijoje baigė atspausdinti A. Ma- ceinos "Jobo dramą". Veika- las turi 244 puslapius.

● Kun. Gaidamavičiaus "Be- nanybės filosofija" jau su- rinkta ir skaitoma pirmoji ko- rektūra. Leidžia Ventos lei- dykla.

● Alyzo Barono novelių rin- kiny Ventos leidyklos jau taip pat surinktas, korektūros pataisytos.

● Antano Vaičiulio "Va- lentinos" romanas, išjęs 1936 metais ir turėjęs didelį pasise- kimą, dabar pataisytas, Ven- tos leidžiamas antra laida.

Spaustuvė jau pradėjo rinkti.

Taigi, artimiausioje ateityje pasirodys net keturios knygos. Jos mus pasieks iš Vokietijos, kur šiuo metu beliko tiek ma- ža tautiečių. Būtų džiugu, kad ir Amerikos lietuvių knygų leidyklos taip pat savo darbus paspartintų ir mum išleistų kuo daugiau vertingų knygų.

AUKA LITERATŪROS FONDUI

"Aidų" leidėjas Tėvas Jus- tinas Vaskys Literatūros Fon- dui paaukojo 25 dolerius.

Rašytojų Draugijos valdy- ba už auką nuoširdžiai dėko- ja.

Rašytojų kalendorius

VASARIS

2 d. 1896 m. Baibokuose Vabalninko val. gimė **Balys Šmoga**, mirė 1946 m. Lietu- džiame apdainuodamas tėvynės vargus. Jo raštai išleisti vie- name tome 1921 metais.

11 d. 1917 Kiršuose Alvito val. gimė **Kazys Bradūnas** — poetas, žemės meilės ir žem- dirbių dainius. 1945 m. gavo Liet. Raudonojo Kryžiaus premiją už eil. knygą "Sveti- ma duona", 1946 Patrijos pre- mią už "Vilniaus varpus". Vokietijoje redagavo Aidus, dabar gyvena Baltimorėje.

15 d. 1891 Sendvaryje An- talieptės val. gimė **Faustas Kirsas** — poetas, daugelio ei- lėraščių knygų autorius. Da- bar gyvena S. Bostone. Pla- čiau paminėsime kitame K. Priede.

16 d. 1801 Nasrėnuose Sa- lantų val. gimė **Motiejus Va- lančius**, žemaičių vyskupas, rašytojas, švietėjas, kovoto- jas dėl lietuviškojo žodžio ir rašto. Parašė visą eilę knygų, kurių žymiausias yra žemai- čių vyskupystė (istorinis vei- kalas), Žyvatiai šventųjų, Pa- langos Juzė.

16 d. 1927 Vilniuje mirė **Jonas Basanavičius**, Lietuvių tautos patriarchas, Aušros leidėjas ir kovotojas dėl tau- tos laisvės. Gimė 1851. XI. 23.

Oškabaliuose Vilkaviškio val.

ČIURLIONIO KŪRINIŲ LIKIMAS

Dailininkas ir muzikas M. K. Čiurlionis piešimui atsidėjo tik šešetą nepilnų metų. Dar jis nebuvo pilnai išsitęsęs, kaip pats draugam yra pasakęs. Jo visi kūriniai turėjo būti didelio formato, milžiniški paveikslai. Tai, ką jis padarė, tebuvo tik bandymai. Tačiau jo kišenėje švilpavo vėjai, nemokėjo pinigų pasigauti, ne tam buvo šauktas. Visuomenė ėjo kurti pro jį. Šaltam kambaryje dirbdamas, naudojo pačią pigiausią medžiagą, vietoj drobės tegalėjo nusipirkti tik popierių. Dažus net pats gaminosi, kad išeitų pigiau. Todėl jo visi kūriniai yra piešti daugiausia popieriuje ir pastele (kreida) padaryti. Kiti jo paties pasigamtintais dažais — tempera. Tik vieną paveikslą jis yra padaręs ant drobės. Jis buvo bene pats didžiausias iš visų Čiurlionio kūrinių, tai "Rex", kur ant neaiškaus žemės kamuolio, apjuosto žvaigždėmis ir mėnuliais, sėdi Karalius, Visatos Valdovas.

Popierius trapi ir ilgai ne laikanti medžiaga. Todėl jo kūriniai reikalauja didžiausios saugos, globos, kad jie nesubyrtų. Tačiau negailestingas laikas pridėjo ir prie jų savo iltis. Miręs tik savo kūrybos išsiskleidime, kaip koks turtuolis visai nesirūpindamas turtu, jis paliko savo palikimą visiškai nesutvarkytą, net neduodamas jam didesnės reikšmės, nes jo sieloje tvyrojo kur kas gražesni ir didingesni paveikslai, prie kurių troško prieti. O kas mirėti iš gyvenimo regėjimai ir sapnai? Ramiai juos užvožė ir išsivedė.

Dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą Vilniuje buvo nutarta kurti kultūros namus su galerija. Jau tada jo apskriti žmona sugebėjo už stambia sumą parduoti velionies paveikslus. Užėjusios karo audros viską nubloškė į Maskvą. Pasirašius 1920 metų sutartį su Rusija, dalykai nebuvo tokie paprasti. Rusai norėjo užgrobti paveikslus, tik mūsų ministerio poeto Jurgio Bal-

trušaičio didelis rūpestis juos išgelbėjo. Jie atkeliavo į Lietuvą, ir ten 1925 metais gruodžio 13 d. (vadinasi, prieš 25 metus) buvo atidaryta Čiurlionio vardo galerija ir jo paveikslai patalpinti.

Dalis paveikslų jau buvo nukentėję, bevažinėjant juos per karą. Ypač buvo išblukęs "Laidotuvių" ciklas, nubirėję kreidos. Juos atnaujino, be rodo, dail. Zmuidzinavičius.

Juos reikėjo konservuoti, apsaugoti nuo tolimosio gedimo. Šitą darbą atliko Berlyno muziejų konservatoriai. Kiekvieną paveikslą įdėjo į tam tikrą stiklinę dėžę, iš jos ištraukė orą ir paskui įrengė. Pačioje galerijoje buvo stropiai saugojami ir prižiūrimi. Jų trapi medžiaga ir blogi dažai neleido jų kilnoti. Todėl nebuvo įmanoma jų išvežti į užsienį ir ten parodose įstatyti.

Antrasis pasaulinis karas smarkiai palietė Čiurlionio paveikslus. Artėjant rusų frontui, jie buvo sukrauti ir paslėpti nuo visų bombardavimų. Tolimesnis jų likimas nėra žinomas. Sovietai praneša, kad juos sunaikino vokiečiai. Galima ir šitą prileisti, bet greičiausia yra atvirkščiai. Galėjo juos sunaikinti kariuomenės daliniai, kurie ir Vokietijoje mokėjo didžiausius meno paminklus paversti į dulkes. Be to, mes žinome, kaip jie gabeno išlikusius galerijų paveikslus į Maskvą. Ten yra ir garsioji Rafaelio madona, vadinamoji Dresdeno, ir ištisi kambariai. Tai sena rusiška mada plėsti meno turtus iš vakarų ir gabenti į Rusijos gilumą. Prisimename iš istorijos, kada jie 1655-56 metais įsiveržė į turtinę Vilnių, kaip ji apiplėšė. Dar ir dabar Kremliuje rasime tų laikų baldų iš Radvilų ir kitų Lietuvos didikų rūmų. Todėl ne norom peršasi mintis, kad Čiurlionio paveikslai stypsi kur nors Rusijoje. Kas iš jų beliks, po visų vežiojimų ir blogių sąlygų, šalčių ir drėgmės, sunku pasakyti. Tai parodys ateitis.

Antanas Valdomas.

VYTAUTAS KASIULIS

MOTINA

"Neužmirškite, kad yra ir kitos tautos"

Prancūzijoje aštuonerių metų vaikai pradeda mokytis istorijos. Kaimo mokyklos vadovėliai ją pradeda šitaip:

Tėvynė ir žmonija

"Jaunieji mūsų mokyklos mokiniai, jūs skaitysite Prancūzijos istoriją. Tai yra istorija jūsų tėvų, senolių ir prosenolių, jūsų senųjų genčių. Jie dirbo ir kūrė ir turėjo kovoti, kad savo šalį padarytų gražesnę ir laimingesnę. Dėl to mylėkite jus tuos, kurie anksčiau gyveno, mylėkite savo tėvynę.

Tačiau neužmirškite, kad be prancūzų yra dar kitos tautos. Anglai, vokiečiai, italai, rusai, japonai, kinai, amerikiečiai. Jie taip pat turi savo valstybes, kurias nori padaryti laimingom. Jeigu jie savo tėvynę dirba, tuo pačiu nors truputį dirba ir mums.

Amerikietis ūkininkas augina medvilnę, iš kurios jūs siu-

datinės savo drabužėlius, australas siunčia mum vilną ir avis, brazilas parduoda mums savo kavą, japonas ir kinas augina šilką mūsų audykloms, anglų ir vokiečių angliakasiai lenda į glius požemius, kad anglim aprūpintų savo ir mūsų kraštus. Jie parduoda mum savo gaminius, o mes taip pat parduodame jiems savuosius. Visos pasaulio tautos viena kitai patarnauja.

Vaikai, mylėkit Prancūziją, jūsų tėvynę! Tačiau taip pat nepamirškite, kad turite būti labai dėkingi ir kitiems žmonėms, — visai žmonijai".

O kad taip visos mūsų mokyklos ir šeimos, išblaškytos plačiam pasaulyje, pradėtų mokslo metus ir kiekvieną dieną: "Vaikai, mylėkite Lietuvą, jūsų tėvų, jūsų prosenolių, mūsų senųjų genčių tėvynę! Jie dirbo ir kovoję, kad Lietuva būtų gražes-

nė. Ir jūs dirbkite jai, kad ji prisikeltų, ir taip pat nepamirškite, kad aplink yra ir kitos tautos, yra žmonija, daranti mums gera".

PREMIJOS KATALIKŲ RASYTOJAMS

Amerikos katalikų rašytojų sąjunga paskyrė savo dvi premijas — šv. Pranciškaus Saleziečio Aukšinę Knygą — šiems rašytojams: Msgr. Fulton J. Sheen už jo "Lift Up Your Heart" — dvasinio turinio knygą, ir Maria Augusta Trapp už "The Story of the Trapp Family Singers".

Jiems buvo įteikta "Aukšinė knyga". Laimėtojai buvo išrinkti, rekomenduojant katalikų universitetų ir kolegijų vadovybei.

Mene yra tik tai vertinga, ko negalime išaiškinti.

Georges Braque

Vytautas Kasiulis

Šis talentingas dailininkas yra Kauno Meno Mokyklos vienas iš jauniausių auklėtinių. Jį lydi didelė kantrybė ir darbštumas. Niekada nenu-rimdamas ir nesustodamas, jis keliauja iš vienos meno problemos į kitą. Jis yra tikras ieškotojas savo dailininkos išraiškos, savo vidinio pasaulio.

V. K. labai puikiai valdo piešinį. Kaip sakoma, jis yra gal geriausias Kauno Mokyklos piešėjas. Spalvos jam nuolat buvo problema. Joms ir skyrė visą dėmesį. Studijavo senosius meistrus, modernistus ir degė degė savo darbe. Jis šiuolaikiai veržėsi pirmyn, palenkdamas piešinį spalvai ir jos harmonijai.

Jo kūryboje pirmoje vietoje stovi žmogus. Gamta yra tik pripuolama. Visas dėmesys kreipiamas į žmogiškąją būti. Būdinga jam lengvas samojus, kuris neišvirsta į agitaciją plakata. Lengvu šypsniu jis šaiposi iš žmogaus, pasiliekdamas rimtu dailininku.

V. K. gimė 1918 m. gegužės 23 d. Simne, pietų Lietuvoje. 1941 m. baigė Kauno Meno Mokyklą, 1942 m. laimėjo pirmąją premiją už tapybą. Vos baigęs studijas, surengė Kau-

ne savo darbų parodą. Vokietijoje jis turėjo visą eilę parodų: Hamburge, Kielyje, Bad Segeberge, Freiburge i. Br. (ten jis profesoriavo Tai-komosios Dailės Institute). Norėdamas pagilinti savo meną, išvažiavo į Paryžių, kur sunkiai vargdamas nenuleido rankų. Paryžiuje gyvena keli tūkstančiai dailininkų. Tarp jų prasimušti ir iškilti yra labai sunku. V. Kasiulis jau pradeda išplaukti į paviršių. Paryžiuje surengė net dvi parodas. Paskutinė buvo dar neseniai, gruodžio 9 — sausio 9. Jis jau atkreipė visų dėmesį. 1949 m. laimėjo kartu su kitais 50 Paryžiaus dailininkais amerikiečių Hallmark (Prix Hallmark) premiją. 1950 m. kalėdinis "Time" numeris įsidėjo jo spalvotą paveikslą reprodukciją — "Bėgimas į Egiptą".

Paskutiniu laiku iliustravo Henriko Radausko "Strėlė danguje" eilėraščių knygą ir latvės poetės Ilonos Leimanes eilių rinkinį "Ugnies paukštis".

Dabar jis verčiasi iš savo tapybos daug kurdamas ir nenurimdamas. Jo jaunatvė, gabumai ir darbo aistra duoda mum daug vilčių.

IS BOSTONO MENO MUZIEJAUS

Bostono Meno Muziejus praeitais metais pastatė trijų aukštų galerijas, kurios galutinai bus įrengtos iki balandžio 1 d.

1950 m. muziejus, įsigydamas naujus meno kūrinius, išleido 104,000 dolerių. Praeitais metais aplankė apie pusę milijono žmonių. Daugiausia žiūrovų sulaukė dabartinės anglų Karalienės Marijos išsiuvinėtas labdarybės tikslais kilimas. Jį aplankė 16,000 žiūrovų.

Muziejuje garsiausias paveikslas yra Renairo vienas iš žymiausių kūrinių "Baliuje". Jį šiuo metu paskolino Philadelphiaus muziejui, kuris dabar švenčia deimantines sukaktuves ir rengia didelę parodą.

Aaron Lebowich, stambus Bostono prekybininkas, mies-

to muziejui padovanojo daug 19 ir 20 amž. japonų tapybos darbų.

Praeitais metais tūlas Adams padovanojo galerijai seną paveikslą, kuris buvo daugel kartų perdažytas, suvargęs nuo ilgo gulėjimo sandėliuose. Šis paveikslas buvo nuvalytas, nugramdyti seni dažai. Ir pasirodė, kad po jais slėpėsi garsaus Tintoretto kūrinys "Kristaus gimimas".

Labiausiai skaitomi prancūzų autoriai

Paryžiaus centrinė biblioteka atsiklausė kitų krašto bibliotekų, kurie autoriai buvo labiausiai skaitomi praeitais metais. Surinkti duomenys rodo štai ką: iš senųjų autorių: Dumas, Zola, Balzac, Jules Verne; iš modernųjų: Colette, Gide, Mauriac, Romain, Sartre ir Claudel.

Nebudinkite manęs

Paulius Jurkus

BUVO karštas popietis. Florencijos gatvės tartum degė nuo saulės. Spalvoti žmonių drabužiai kaip liepsnos žaidė aikštėse, rūmų kiemuose ir skersgatviuose.

Mes slinkome šešėliuose ir nekantrūs ieškojome Piazza Madona. Staiga ji prieš mus prasivėrė. Neturėjo ji nei fontano su nerūpestingais faunais, nei grakščios varpinės, nei puošnių statulų. Tačiau aikštės pašonėje prisiglaudusi Medici koplyčia suvaidina daugel keliautojų. Ak, ne tie turtuoliai bankininkai vilioja žmones, bet Mykolas Angelas, čia palikęs pačius gražiausius savo meno turtus.

Mus pasitiko gaivi vėsa ir didelė tyla. Ir mūsų žingsniai prislopinti čiūžėjo koridoriais, kol sustojo aštuoniakampėje kunigaikščių Medici koplyčioje. Kunigaikščiai, karo vadai, šaunios moterys, kurios anuose metuose žydėjo savo grožiu ir kurias dabar visi užmiršo, visa garsioji Medici giminė čia giliai miega, negirdėdama, kaip tuo pačiu nerūpestingumu siaučia miestas, nematydama, kaip dienomis spindi giliai mėlynas dangus, o naktį tos pačios žvaigždės supasi Arno upėje.

Šie buvę bankininkai, valstybės vyrai, galiūnai pylė auksą į aruodus, bet savo giminės kapų neužbaigė. Mirtis nelaukė, kol jie surinks pačius gražiausius deimantus ir marmurus ir jais papuoš karstus, kol žvilgančiais akmenimis išsklos kupulą. Ji nukirto paskutinį giminės palikuonį, turtus vėjam paleido ir nusišypojo iš visų planų.

Spalvotas poliruotas marmuras, atgabentas iš visų kraštų, puošia sienas ir grindis. Tuo nepaprastu florentietišku meistriškumu jie inkrustuoti įvairiomis spalvomis. Sienose matai jų miestų ir giminių herbų. Tarp įvairių brangakmenių ten randi ir gin-

tarą, atkeliavusį iš mūsų žemės. Jisai toks kuklus, toks tyras prieš šį sunkų ir šaltą puošnumą. Ir mes žiūrime valandėlę į jį ir regime savo pajūrį, gintaro tėvynę.

Aplinkui šešios didelės paauskuotos statulos stovi ant granito pagalvėlių. Ant jų paberta brangiųjų akmenų, kurie, užkliudžius saulei, suspindi lyg vienos klystė vakės.

Šie vyrai vilki iškilmingas uniformas, net kalavijų nepamiršo, tartum ir amžinybėje reiktų kautis dvikovose už savo garbę. Ak, kaip jie mylėjo šitą žemę ir skambantį auksą. Net savo kapuose jie troško matyti nesuskaitomus turtus. Todėl jų tarnai ir gabeno jaučiaus spalvotą marmurą iš tolimiausių kalnų, nes viską jie matavo pinigų. Ir kodėl jie nepadėjo savo sąskaitų knygų prie karstų, kodėl nepažymėjo laivų, kurie plaukė po jų vėliava, tų didžiųjų bankų, išmėtytų įvairiuose kraštuose. Iš jų dar aiškiau matytume jų turtus.

Tačiau jie turėjo skoni. Nors jame viską nustelbė auksa kvapas, bet savo giminėm sukūrė sunkius perkrautus kapus, kaip ir visas jų gyvenimas kad buvo viskuo pertekęs.

Dideli sunkūs sarkofagai sergsti jų dulkių likučius. Ir kaip tolimi jie mums, ir kokie maži šie buvę didžiūnai!

Kada mintyse peikiame juos, tada sukužda tos statulos: — Nesmerkite mūsų: mes mėgome meną ir ten palikome visiem laikam savo didybę.

Iš tos koplyčios patenkame į zakristiją, į Medici kapelą, kurią pagal Mykolo Angelo planus statė du tos giminės popiežiai, norėdami pagerbti savo tėvų kapus. Tačiau likimas skaudžiai iš jų pasišaipė. Mykolas Angelas padarė Giuliano ir Lorenzo antkapius, bet jų tėvų — Lorenzo "Il Magnifico" ir jo brolio Giuliano kapų net neįdėjo. Taip gražiausi šios garsios giminės žiedai liko nepažymėti antkapio ir didelėje vienatvėje užmiršti.

Šitoje koplyčioje Mykolo Angelo genijus pasišleisdžia tokia nežemiška jėga, kad negali jos nusa-

kyti. Mykolui Angelui nereikėjo spalvotų marmurų, brangakmenių, kad sukurtų neįkainojamus turtus. Baltutis marmuras jo rankose atgijo dangišku grožiu, pulsuojančia gyvybe.

Vargu rasime kur kitą pasaulio kampą, kur būtų tiek daug kūrybinės jėgos, ištrykusios lyg fontanas iš liūdnos geniaus sielos, kaip šitose Mykolo Angelo statulose. Ar rasime kur tiek daug liūdėsio kaip čia? Gali vertki, žiūrėdamas į šiuos kūrinius, ir tau asarų neužteks; gali mąstyti, ir mintis nupuls kaip dulkė prie šių statulų kojų.

Čia vieniša, gūdu, rodos, girdi, kaip dejuoja marmuras, kaip plaka nerimstanti skulptoriaus širdis.

Šie kūriniai gimė skausme, liūdesyje ir vienatvėje, kurią kentėjo Mykolas Angelas. Jo didinga siela klaidžiojo tarp to meto žmogiškų, tarp neteisėybės triumfo ir paguodos ieškojo mene. Ir šias statulas stūrodo savo genijuje, išmąstę savo teisadario sieloje ir pakėlę iš marmuro.

Kokios didelės ir vienišos šios jo sukurtos būtybės, kokios galingos, negalinčios pritapti prie žemės kaip ir pats genijus.

Ant Lorenzo kapo pavaizduota Vakaras ir Aušra. Vyras ir moteris ten sėdi tokie susimastę, savyje paskendę. Aušra lyg keliais iš guolio ir tartum sako: ar vėl reikia pabusti ir patirti naują skausmą, bekrastį ilgesį. Vakaras — tas stambus ir muskulingas vyras — prieštarauja tamai lyg nenori sutikti, kad visa yra naktis. Viršuje karsto sėdi susimastęs pats Lorenzo Medici. Grakščiai pasirėmęs ranka jis žiūri į grindis, prisimena filosofų puotas, kurios buvo jo rūmuose, grimsta į jų mintis ir svaigsta jomis.

Priešais kitoje nišoje sėdi Giuliano — karys. Pilnas jėgos, temperamento, rodos, ką tik grįžęs iš karštų mūšių mažam poilsui, dabar žvelgia į toli, kur liko jo pulkai.

Apacioje ant karsto ilsis Naktis ir Diena. Diena — stambus milžinas vyras — grežia nugara žmonėm ir slepia savo veidą. Visas jo kūnas iškaltas iki smulkmenos, tik veidas nebaigtas. Kelį

kalto smūgiai ten išskiria nosį ir akis. Rodos, prašo šis veidas: nuimkite nuo manęs šią pašaiپیą kaukę ir leiskite pažūrėti, juk aš esu diena, ir kodėl nieko nematau...

Salia jo sėdi Naktis. Kažką dieviško, nežemiško slepia ši mieganti moteris. Ji paskendusi rūpestyje ir mirties šešėlyje. Kiekvienas bruoželis ir linijėlė pilna skausmo, kuris teka per ją ir liejasi, visus pagaudamas. Ir vis dėl to ji nėra mirusi. Jos pasipirta koja, atremta ranka, rodos, tuoj išsitemps ir ją priekels, tik reikia ištarti nors vieną žodelį. Todėl Mykolas Angelas po ją parašė:

"Saidu man miegoti, dar saldžiau man akmeniu būti, kol viešpatauja skurdas ir gėda, Nieko nematyti, nieko nejausti — štai mano laimė. Tai nežadink manęs — o kalbėk tyliau!"

Aukščiausioje savo viršūnėje liūdo Mykolo Angelo siela, liūdo savo begalinėje vienatvėje ir verkė, kodėl jo širdis ne akmuo, kodėl jis negali užsidengti akių prieš savo laiką. Visa būtų beveržėsi į tiesą ir grožį, į amžinybę ir šaltam akmeniui atidavė savo jausmus. Jis sunaikino save, lyg gražų žiedą nuskytė jaunatvę ir patikėjo menui. Ir niekada jis neperbrido liūdėsio marių, tos didelės melancholijos, kuri buvo jo kasdienybė. Ir juo labiau kentėjo, juo labiau sklaidėsi dievišku grožiu jo kūryba. Ir šie marmuro akmenys turi jo sielą, gyvena už jį šimtmečius ir liudija, koks didelis jis buvo ir koks tragiškas.

Čia miega didžiojo geniaus sapnai, jo gyvenimas ir liūdnos svajonės. Kaip didžiausią laimę šioms statuloms genijus doveno miegą, kad nematytų mūsų kasdienybės, kurioje viešpatauja ir skurdas, ir melas, ir gėda.

Be žodžių, tyliais žingsniais išėjome iš kapelos, lyg būtume ten užmigę savo liūdesį, tokį trapų ir nuolat pabundantį. Išėjome susimastę į pilką kasdienybę, ir mūsų žingsniai ilso triukšmingose Florencijos gatvėse.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUIOSE

WORCESTERIO ŽINIOS

● Religinio atsinaujinimo dienos

Aušros Vartų parapija gavėnijos pradžioje turės religinio atsinaujinimo dienas — misijas. Jos prasidės vasario mėn. 7 dieną ir baigsis to pat mėnesio 18 dieną.

Lietuvių kalba misijos bus vedamos aštuonias dienas — 4 dienas vyrams ir 4 dienas moterims. Lietuviškai nesuprantantiems skiriamos taip pat 4 dienos.

Misijoms vadovaus kun. Antanas Mažukna, tėvas marjonas.

Misijų pamokslai ir pamaldos bus taip sutvarkytos, kad visi, ir dirbantieji, galės pasirinkti sau tinkamą laiką. Kun. klebonas visus savo parapijiečius nuosirdžiai kviečia pasinaudoti šia gražia dvasine proga.

● Rušiamės 16 Vasario iškilinėms

Sausio mėn. 21 dieną Worcesterio lietuviškųjų organizacijų atstovai tarėsi, kaip paminėti Lietuvos Nepriklausomybės metines sukaktuves. Pasitarime dalyvavo ir kun. J. Jutkevičius, Aušros Vartų parapijos atstovas.

Susirinkusieji pareiškė daug minčių, kaip ši didžioji lietuvių iškilmė turėtų būti atšvęsta. Iškilnių parengimo darbą atlikti buvo išrinktas komitetas. Į komitetą įeina šie žmonės: Garbės pirmin. — Kun. kleb. K. Vasyris ir kun. J. Jutkevičius, pirmininkas — M. Žemaitaitis, vicepirmin. — P. Pauliukonis, sekretorius — P. Aukštuolis, nariai — B. Gražulis, J. Vizbaras, A. Šalasevičius, A. Vagelis, J. Mata-

činskas, J. Matulevičius, J. Dvareckas.

Komitetas ruošimo darbą pasidalijo sekcijomis. Sudarytos šios sekcijos: Iškilmingojo Akto, Meninės programos, Radio pusvalandžio ir Aukų rinkimo.

Pradžią atrodo visai gera. Reikia tik pageidauti, kad kas nors neimtų mėginti šį bendrą lietuvišką darbą panaudoti savo siauros grupės naudai.

● Tremtinių informacijos biuras

Tremtinių Draugijos valdyba įsteigė informacijos biurą. Biuro adresai: 172 Madison St., tel. 6-1954. Budėjimo laikas: 12-12 val. po pietų sekmadieniais, trečiadieniais ir šeštadieniais. Biuras renka žinias, kur galima gauti darbo, butą, kambarį, geromis sąlygomis pirkti baldų ir t.t. Kas turi žinių apie tuos dalykus, maloniai prašomas pranešti biurui.

● Pašalpa lietuviškajai gimnazijai

Diepholz'o mieste (Vokietijoje) yra vienintelė lietuviška gimnazija. Joje mokosi per šimtą mokinių. Žinant tremtinių gyvenimo sąlygas Vokietijoje, galima suprasti, kad be pašalpos toji mokymo įstaiga negali išsilaikyti.

Taigi atliko labai gražų ir giliai patriotinį darbą P. Pauliukonis, Lietuvoje pats buvęs gimnazijos direktorius, kuris gruodžio mėn. parinko aukų ir Diepholz'o gimnazijai pasiuntė \$80.00. Taip pat miela pažymėti, kad P. Pauliukonis ir toliau tam pačiam tikslui renka aukas. Gero pasisekimo!

J. M.

Waterbury, Conn. Žinios

Is Arkibrolijos veiklos

Sausio 21 d. įvyko šios draugijos susirinkimas šv. Juozapo parapijos patalpose. Buvo rinkimas draugijos valdybos, kuri šiemet metams liko ta pati, būtent: dvasios vadas kun. V. Ražaitis pirmininkė Magdale-na Karinauskienė, vicepirmin. Konstancija Jesaitienė, raštininkė Ursulė Liutkevičienė, išdininkė Ursulė Gilinskienė, atstovė į federaciją Ona Jakš-tienė.

Raštininkė padarė pranešimą iš praėjusių metų veiklos. Pranešė, kad buvo užprašyta 19 giedotų mišių ir dvejų skaitytinės.

Draugija gyvuoja dar tik 6 metai, bet jau daug yra nuveikusi parapijos naudai ir Dievo garbei. Kiekvieną mėnesį draugija užprašo giedotas šv. Mišias už draugijos narius ir už draugijos narį, kai jis numiršta.

S. m. vasario 19 d. šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčioje prasidės šv. misijos, kurias ves tėvai pasijonistai, kurie mūsų Kančios Arkibroliją yra sutvėrę. Ši draugija užprašė už misijų pasisekimą šv. mišias, kurios bus vasario 23 d. 9 val. rytą. Visos draugijos, narės, kurios tik gali, prašomos šiose šv. mišiose dalyvauti ir pasimeisti.

Raštininkė U. L.

PADEKA

Priėmusios iš Kun. P. C. Čėsnos čekį sumoje \$375.00, kaip mums skirtą dalį iš 36-tos Lietuvos Dienos, nuosirdžiai dėkojame valdybai ir visiems šios Lietuvos Dienos rengėjams bei dalyviams už šią stambią auką mūsų vienuolyno darbams remti.

Lietuvių visuomenės dosnu-

PRANEŠIMAS

Federacijos skyriams ir visoms katalikiškoms organizacijoms pranešama, kad Naujosios Anglijos Katalikų Seimelis vasario 25 dieną neįvyks, nes tą dieną pas kleboną kun. P. J. Juškaitį Cambridge, Mass., yra parapijos šv. Misijų užbaiga. Tad Seimelis įvyks sekmadienį, kovo 4 dieną, 1-mą val. po pietų šv. Panelės Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos svetainėje, Cambridge, Mass.

V. J. Kudirka,
Apskričio pirmininkas.

KALIFORNIJOS ŽINIOS

■ L.R.K. Federacijos Los Angeles sk. susirinkime, įvykusiame sausio 21 d. išrinkta valdyba: Vincas Kazlauskas, Vincas Karalius, Julius Kiškis ir Julia Grikinaitė. Automatiškai valdybą įeina visų kat. draugijų pirmininkai.

■ Sv. Kazimiero parapijos susirinkime sausio 21 d. buvo išrinkta parapijos komiteto valdyba iš pirm. P. Žukausko, sek. Jos. Peters ir V. Prizginto; nariais: B. Dudor, P. Gražys, S. Deringis, J. Petrauskas, P. Barkauskas, Drabickas, D. Šlejinis, F. Dergela, V. Kazlauskas ir Dabšys.

■ Šiais metais ateitininkų kuopos valdybą sudaro: pirm. J. Mitkus, sek. E. Truskauskaitė, vice-pirm. V. Kazlauskas, išd. E. Baltrušaitienė ir narį F. Kudirką.

■ "Lietuvių Dienų" koncertas įvyks balandžio 1 d. Worth Star Auditorium.

■ Vasario 16 d. minėjimas rengiamas vasario 17 d. šeštadienį, Patriotic Hall.

Paminėtinos "Lietuvių Dienos"

"Lietuvių Dėnų" Nr. 10 telpa šie įdomesni straipsniai: "Kova už laisvę", "Per grožį į Grožį", "Į vieningą Lietuvos valstybę", "Viskas praeis" (Stepas Zobarskas), "Lithuanian Minister appeals to the UN", "To spit in the face of a gale" (Vyt. Brazevičius kelionių aplink pasaulį įspūdžių fragmentas), "Zegonas, Jonas ir Fabijonas" (lietuvių pasakos vertimas) ir kiti.

"L. Dienas" puošia 43 gražios iliustracijos iš pasaulio lietuvių veikimo ir Lietuvos vaizdų. Viršelyje — kaip lietuvių Amerikoje pradeda mokytis lietuviškai skaityti.

"L. D." prisirišimams susipažinimui nemokamai, parašus atvirutę administracijai, L.D., 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif. Metinė pren.

\$3.00. "Lietuvių Dėnas" leidžia A. Skirius, redaguoja Juozas Vitėnas, Milton C. Starkus ir dail. Pov. Puzinas.

Kor.

SESERŲ PRANČISKIEČIŲ NAUJOKYNAS

Sao Paulo, Brazil

Minint Sv. Pauliaus Atsivertimą š. m. sausio 25, Sv. Pranciškaus Seserų Naujokyno koplyčioje, Villa Alphina, Sao Paulo, Brazil, įvyko metinės iškilinės. Dvį naujokės priėmė Sv. Pranciškaus Seserų abitą, o vieną sudėjo amžinuosius įžadus.

Naujokės dabar yra: Angela Joteikaitė, 24 m., atvykusi iš Lietuvos į Braziliją būdama dvejų metų. Vienuolyną ji vadins sesuo Irma Marija Lucia. Justina Rosa, 24 m., dukterė portugalų tėvų, gimusi Brazilijoje. Ji buvo krikštyta katalikė, bet buvo išauklėta baptistų sektėj. Vėliau, susidraugavo su katalike mergaite ir grįžo į tikrąjį tikėjimą. Ji vadins sesuo Irma M. Hilda.

Amžinuosius įžadus sudėjo Irma Maria Inoz, 25 m. Tai pirmoji Brazilietė kandidatė į Seserų lietuvių naujokyną Pietų Amerikoje.

Kandidatėmis į naujokyną įstojo: Carlos Rodrigues, 19 m., ir Rita Domingues de Faria, 24 m. Dar laukiama įstojant viena lietuvių, baigusi high school Santo Andre miestelyje.

Naujokyno nuolatinis kapelionas ir gretimos parapijos kleb. yra Kun. J. J. Lyons, Oblates of Mary Immaculate Ordino. Šios Kongregacijos kunigai darbuojasi Sao Paulo mieste ir apylinkėje nuo 1945.

mas stiprina mūsų jėgas ir pasiryžimą imtis vis naujų gailėstingumo darbų. Kai tik užbaigėme prieš porą metų statyti namą seneliams vyrams, tuoj ėmėmės rūpintis ir moterų namu. Pereitą vasarą tas naujas namas jau buvo pusiau užbaigtas. Tikimės, kad su Dievo ir gerų žmonių pagalba pasiseks jį pilnai užbaigti netolimoje ateityje.

Visagalis Dievas savo ypatingomis malonėmis teatylgina visiems, kurie mūsų kurio nors būdu parėmė.

Didžiai dėkingos

Nukryžiuoto Jėzaus Seserys

mas stiprina mūsų jėgas ir pasiryžimą imtis vis naujų gailėstingumo darbų. Kai tik užbaigėme prieš porą metų statyti namą seneliams vyrams, tuoj ėmėmės rūpintis ir moterų namu. Pereitą vasarą tas naujas namas jau buvo pusiau užbaigtas. Tikimės, kad su Dievo ir gerų žmonių pagalba pasiseks jį pilnai užbaigti netolimoje ateityje.

Visagalis Dievas savo ypatingomis malonėmis teatylgina visiems, kurie mūsų kurio nors būdu parėmė.

Didžiai dėkingos

Nukryžiuoto Jėzaus Seserys

mas stiprina mūsų jėgas ir pasiryžimą imtis vis naujų gailėstingumo darbų. Kai tik užbaigėme prieš porą metų statyti namą seneliams vyrams, tuoj ėmėmės rūpintis ir moterų namu. Pereitą vasarą tas naujas namas jau buvo pusiau užbaigtas. Tikimės, kad su Dievo ir gerų žmonių pagalba pasiseks jį pilnai užbaigti netolimoje ateityje.

Visagalis Dievas savo ypatingomis malonėmis teatylgina visiems, kurie mūsų kurio nors būdu parėmė.

Didžiai dėkingos

Nukryžiuoto Jėzaus Seserys

UŽDAROS MERGAITĖMS REKOLEKCIJOS

įvyks Gavėnios metu, kovo 9, 10 ir 11 d., Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. Šias Rekolekcijas ves Kun. Prof. St. Yla, Vienuolyno kapelionas.

Rekolekcijose dalyvauti kviečiamos visos lietuvių, o ypač atvykusios iš tremties. Čia jos savo lietuviškoj aplinkoj, geriausiai galės atgaivinti savo dvasią bei pasiruoti Velykom.

Rekolekcijos prasidės penktadienį vakare 8:30 val. Vakarinu traukinju iš Bostono ir Hartfordo pilnai galima spėti laiku atvykti į Rekolekcijų pradžią. Rekolekcijos baigsis sekmadienį. Atlyginimas už visą rekolekcijų laiką \$5.00.

Užsiregistruoti prašoma kiek galima greičiau šiuo adresu: REV. SISTER SUPERIOR Immaculate Conception Convent R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Lietuvių šios: Irma M. Bernarda Askinytė, Irma M. Antoineta Ambrozevičiūtė, Irma M. Teresa Petrauskaitė, Irma M. Cristina Zakarevičiūtė, Irma M. Gijovanni, Sernauskaitė, Irma M. Lucia Jotekaitė.

Naujokyno vedėjoms yra Seserys iš vienuolijos centro Pittsburghe. Tose pareigose buvo: Sesuo M. Paulina Simonis 1942-1948; Sesuo M. Gertruda Radziukynas 1948-1950; Sesuo M. Karolina Strelauskas 1950.

1940 m. vienas žymus asmuo daktaras Giaccagline, italas, tam tikromis sąlygomis pavedė gražius savo rūmus netoli nuo lietuvių centro Brazilijoje, seserų pranciškiečių globai. Bažnyčiai leidžiant, jos ten įsteigė Naujokyną. Pavėdė todėl, kad jo žmona turėjo ypatingą pamaldumą į Karmelio švenč. Panelę. Naujoji įstaiga buvo pavadinta Nossa Senhora Carmo.

Lietuvių, amerikiečių ir brazilų mokyklose Sao Paulo ir

apylinkėje nuo 1938 m. darbuojasi šios seserys pranciškiečių lietuvių, iš Pittsburgho: S. M. Julija, S. M. Marcellina, S. M. Evangelista, S. M. Dolores, S. M. Irena, S. M. Leonida, S. M. Norberta grįžo į JAV 1949 m.

Pranciškiečių centras Brazilijoje yra pavadintas Instituto Sao Miguel Arcanjo — Sv. Mykolo Arkangelo, Sao Paulo mieste. Jis buvo įsteigtas 1948 m., a. a. prel. Mykolo Krušo atminčiai pagerbti, nes be Amerikos lietuvių aukų, prelatas gausiai prisidėjo prie šio instituto įsteigimo. M.M.A.

Geriausia vaikams dovana — vaikų mėnesinis žurnalas

Kaina: Amerikoje \$3.00; kitur—\$3.50
Pirkti ir užsakymus siųskite: EGLUTĖ, P. O. Box 22, Montello Station, Brockton 68, Mass.

Today
While most things
make your dollars go faster

Your telephone
makes your pennies go farther!

Jūsų telefono vertė 10 metų bėgyje yra pakilusi. Šiandien teikiamas geresnis aptarnavimas... greitesnis... patogesnis — bet aptarnavimo kaina labai mažai pakilo sulyginant su kitais namų reikmenimis.

Palygink! Pažiūrėk. Pažvelk į shopinimo sąrašą. Drabužiai, daržovės, konservuoti dalykai, mėsa, batai, kuras, medis, baldai... šie visi kasdieniniai dalykai yra pakilę nuo 95% iki 270% bėgyje 10 metų.

Tas tiesa, skaitant pinigais daugelyje atvejų jūs gaunate tuos pačius produktus, tą pačią kokybę, tą pačią kiekybę... bet jie vis daugiau ir daugiau kainuoja. Kitais žodžiais, jūsų telefono aptarnavimas yra pagerintas ir užtai pakilusi yra jo vertė. Palyginus su kitais dalykais telefono kaina 10 metų bėgyje yra labai mažai pakilusi.

The
NEW ENGLAND Telephone & TELEGRAPH
Company.

Speaker's Sam Rayburn Kongrese yra išbuvęs jau 3,057 dienas. Tuo būdu jis pralenkė Henry Clay (kampe), kuris išbuvo Kongrese 3,056 dienas.

ŠACHMATAI

— veda K. MERKIS —

□ Naujieji JAV pirmenybių nuostatai nusako, kad 1951 metų State ir Regionų nugalėtojai galės dalyvauti 1952 metais įvykstančiam JAV kandidatų turnyre.

Taigi, yra labai svarbu, kad šiais metais lietuviai kuostipriausiai dalyvautų State ar Regionų pirmenybėse.

□ Skėma, Keturakis, Merkis rengiasi dalyvauti šių metų Massachusetts State pirmenybėse. Pernai Massachusetts pirmenybėse lietuviai (Tautvaiša, Keturakis ir Merkis) gražiai pasižymėjo, baigdami tas pirmenybes tarpe penkių pirmųjų. Buvo 12 dalyvių.

□ Massachusetts pirmenybės prasidės tuojau po metinio MSCA's n susirinkimo, vasario 6 d., į kurį pakviestas yra ir Lietuvos šachm. klubo p-kas Merkis.

Zaidimo dienos ir ratų skaičius paskiškės po mėnesinio MSCA's n susirinkimo, vasario 6 d., į kurį pakviestas yra ir Lietuvos šachm. klubo p-kas Merkis.

□ Chess Review sausio nr. įdėjo apžvalgą svarbesnių turnyrų, įvykusių per 1950

metus. Laimėtojų tarpe randame lietuvių ir latvių vardus, būtent: Australia 'Open', Karlis Ozols; South Australia, Romanas Ariauskas; British Columbia, Miervaldis Jurševskis; Ontario, Povilas Vaitonis; Latvia, Mezgalis; Lithuania, R. Kholmov(!). JAV-bėse: New England, 2. Kazys Skėma, Boston 5-1; The Factor Memorial Tournament at Chicago 1. Povilas Tautvaiša 5-2.

Atskiroj žinutėj suminėtas K. Merkis įsikvalifikavimas į Golden Knights 1949 tournamento baigmę (finals).

□ Chess Life sausio 5, įdėjo į pirmą puslapį žinią apie Kazio Skėmos laimėtas Bostono pirmenybes. Sausio 20 nr. randame P. Tautvaišos partiją su K. Nedved iš Chicagos turnyro.

□ Parinktųjų turnyras Bostono iširo po pirmojo rato. Skėma, kaip žinome, buvo įveikęs H. Lymoną.

□ New Yorko LAK turnyro padėtis: Repečka 11-0, Merkevičius 8-1, Paškevičius 7-0, Staknys 6-0, Kondrotas 4½-3½, Trojanas 4-5, kt. mažiau.

NEPAPRASTOS ISKILMES

Minersville, Pa.

Sv. Pranciškaus lietuvių parapija Minersville, Pa., turėjo jau nuo seniau pastatytą gana erdvę parapijos bažnyčia, bet jos išorė buvo gana liūdina: ji niekuo nesiskyrė nuo kitų pastatų ar gyvenamųjų namų. Tad net sunku buvo ją prisiglaudusią prie kalno surasti. Tai pastebėjo dabartinis Sv. Pranciškaus par. klebonas, kun. K. Kleivinskas. Jo didžiausias rūpestis buvo atvykus į šią parapiją duoti Dievo namams prideramą išvaizdą, ir tos jo pastangos jau įvykdytos. Dabar bažnyčia turi du bokštus, puošnų fasadą, gana erdvų priebažnytį ir chorą. Dėl to, bažnyčia žymiai padidėjo ir pasipuošė. Naujos bokštuose skamba nauji varpai, kuriuos paaukavo Liasauskų šeima savo šeimos mirusių narių atminimui.

Vasario 4 d., 4 val. po pietų įvyko prištato pašventinimo ir Dievui padėkos iškilmės. Pašventinimo apeigas atliko prelatas S. Dobinis, Sv. Kryžiaus parapijos klebonas, Mt. Carmel, Pa.

Už tai pirmiausia dėkojame Dievui, kuris šį darbą laimino. Didelė padėka priklauso kun. kleb. Kleivinskiui, kuris tą darbą sumanė ir įpravedė. Didelė garbė parapijiečiams, kurie klebono pastangas suprato ir darbą rėmė savo aukomis.

Parapijonas.

Iš mūsų kolonijos veiklos

Shenandoah, Pa.

Sausio 24 d., 1951 m. įvyko Pennsylvania Lietuvos Die-

nos posėdis Fountain Springs Country Club netoli Ashland, Pa.

Susirinkime dalyvavo: prelatas Stanislovas Dobinis, Pijus Česna, Mykolas Daumanas, Vincentas Nanorta, Pranas Mockus, Petras Laumakis, Jonas Klimas, Kazimieras Rakauskas, Jeronimas Bagdonas, Albinas Bielskis, Leonas Pečiukevičius ir Juozas Neverauskas.

37-tai Lietuvos Dienai tvarkyti yra išrinkti šie: garbės pirmininkas — prelatas Stanislovas Dobinis, Sv. Kryžiaus par. klebonas, Mt. Carmel, Pa. ir kun. Pijus Česna, Sv. Juozapo par. klebonas, Mahanoy City, Pa., pirmininku — kun. Jeronimas Bagdonas, Sv. Vincento par. vikaras, Girardville, Pa., išdininku — kun. Kazimieras Rakauskas, Sv. Juozapo par. vikaras, Mahanoy City, Pa., raštininku ir spaudos atstovu — kun. Juozas Neverauskas, Sv. Jurgio par. vikaras, Shenandoah, Pa.

Padėka

Baltimore, Md.

Sirdingai dėkojame mūsų geriesiems globėjams Juozui ir Elzbietai Bobbin - Babickams, gyv. St. Clair, Pa. už rūpestį, vargą ir išlaidas, kurias jie padarė šelpdami mus Vokietijoje, sudarydami garantiją mums atvykti į JAV ir užlaikydami bei rūpindamiesi mumis, kol mes savistoviai čia atvykę įsikūrėme. Kadangi aukščiau minėti mūsų geradariai negalėjo asmeniškai dalyvauti tremtinių globėjams pagerbti surengtame po-

būvyje Baltimorėje, mes skelbiame šią padėką spaudoje. Kartu dėkojame Amerikos Katalikų Misijai (National Catholic Welfare Conference), kuri, emigracijos reikalus tvarkant ir kelionėje nuo stovyklos Vokietijoje iki pat Pennsylvania's globėjo mus, kaip tikra motina.

Kazys ir Vytautas Pažemėnai ir Pranciška Petrušienė.

BALF CENTRE GAUTOS AUKOS 1950 M.

gruodžio mėn.

Connecticut

New Britain, V. Dalangauskas \$1; New Haven, J. Dičkienė \$2; Stamford, BALF 36 skyrius \$85.

Illinois

Chicago, V. Bačinskas \$5, Al. Pargauskas \$10; Cicero, BALF 14 skyrius \$5; Collinsville, John Vanagat \$10; Waukegan, V. Stanis (Sk.) \$5.

Indiana

E. Chicago, BALF 95 skyrius \$20; Gary, BALF 98 sk. (Vajus) \$100, BALF 98 sk. (Per DA) \$100, Justin Waitkus (BALF 98) \$5.

Maine

Augusta, A. Kalvaitis \$2. Massachusetts. Hudson, M. Kazlauskas \$10; Worcester, Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelio Valdyba \$30.

Michigan

Detroit, Anna Yankus \$5, BALF Tag Day \$4,000.07; Grand Rapids, J. Belinis \$3.

New Jersey

Linden, Antosė Dovidauskas \$1.

New York

Babylon, L. I., Rev. R. Gar-Senkus \$3, 303 SLA kuopa—\$162.79, J. F. Baltramaitis \$5, John Lukosevich \$5; Dolgeville, A. Kindurys \$5; Hudson, BALF 46 skyrius \$44; L. I. City, V. Kapočiūnas \$2; Manhasset, St. Šileika \$5; Middle Village, J. Pakalka \$10; New York, Pulcheria Janulevičius \$5; Troy, Jonas Jankauskas \$2; Woodhaven, C. J. Krušinskas \$5.

Ohio

Akron, N. Trumpickas \$3, A.L.T. skyrius \$21.47; Dayton, A. L. R. K. draugijų Fed. \$152.00.

Pennsylvania

Shamokin, BALF 116 skyrius \$12.00.

Rhode Island

Providence, Ed. Ciočys (Našl.) 25.00.

Canada

London, Ontario, Londono Lietuvių Bendruomenė Kana-doje \$43.00.

NARIŲ MOKESČIAI

BALF 7 skyrius, Kearny, N. J. \$15.00; BALF 11 skyrius ir ALT New Britain, Ct. \$25.00; BALF 14 skyrius, Cicero, Ill. \$13.00; BALF 27 skyrius, Chicago, Ill. \$30.00; BALF 35 skyrius, Newark, N. J. \$10.00; BALF 100 skyrius, Brooklyn, N. Y. \$4.00; BALF 121 skyrius, Girardville, Pa. \$38.67.

būvyje Baltimorėje, mes skelbiame šią padėką spaudoje.

Kartu dėkojame Amerikos Katalikų Misijai (National Catholic Welfare Conference), kuri, emigracijos reikalus tvarkant ir kelionėje nuo stovyklos Vokietijoje iki pat Pennsylvania's globėjo mus, kaip tikra motina.

Kazys ir Vytautas Pažemėnai ir Pranciška Petrušienė.

BALF Direktorių Taryba visiems nuosirdžiai dėkoja už aukas ir linki visiems laimingų naujų metų.

PASTABA

I šią apyskaitą įtrauktos visos sumos gautos Centre iki 1950 m. gruodžio 20 d. imtinai, nes finansinių operacijų knygas reikėjo uždaryti anksčiau, paruošti apyskaitas BALF Seimui. Visos aukos, mokesčiai ir įvairios gerybės gautos po gruodžio 20 d. bus pakvituotos gavimo metu, bet įtrauktos į 1951 m. apyskaitas.

Canada

Kanados lietuviai 2580 sv. Kanados lietuvių siunta, sudaryta iš Winnipeg, Man. ir Toronto, Ont. lietuvių surinktų drabužių, gruodžio mėn. iš New Yorko išėjo į Vokietiją.

BALF 100 skyriaus pasidarbavimu, per 1950 metus, iš lietuvių ir amerikų gauta 6 sunkvežimiai vartotų, bet dar gerų baldų, kurie buvo išdalinti naujakuriams New Yorke ir kitur. Gautieji ir išdalinti baldai apkaunuoti apie \$300, nors perkant krautuvėse ir senus baldus, būtų kainavę kur kas daugiau.

BALF Vadovybė nuosirdžiai dėkoja už visas daiktines dovanas ir prašo ateityje neužmiršti pasilikusių Europoje lietuvių, kurie negalės kitur apsigyventi.

Šia proga visiems aukotojams, šalpos darbo bendradarbiams ir rėmėjams linki laimingiausių naujų 1951 m.

PAIEŠKOJIMAI

Titlus, Simon, iš Šilainių k. Titutė - Nikštaitienė, Marija, iš Šilainių km.

Vainauskas, Antanas, Bronius ir Jonas, kilę nuo Panevėžio.

Vilkas, Jonas, iš Stunkūnų km., Pandelio vl., Rokiškio a. Ieškomeji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

POLITINĖ DEMONSTRACIJA

Vokiečiai neturėdami tiek automobilių, kaip amerikiečiai, šventadieniais vyksta už miesto traukiniais. Kartą į vieną Rytų Berlyno stotį atėjo tėvas su 7 paaugusiais vaikais. Jis nupirko visiems bilietus ir ėjo sėsti į traukinį. Vaikai sekė iš paskos. Staiga prieina raudonarmietis ir čiumpa tą vyrą už pečių.

— Kokias tu čia demonstracijas išdarinėji? — klausia jis jūdęs.

— Jokias! — nekaltai atsako tas žmogus.

— O kodėl paskui tave seka tiek daug žmonių?

LIETUVOS ANTROPOLOGO IŠVADOS

— Ar teisybė, p. daktare, kad visi garsieji žmonės yra mažo ūgio?

— Taip. Pradedant nuo nykštuko — Ezopo ir baigiant neužauga — Napoleonu, visi daviniai šį faktą patvirtina.

— Ar ir Lietuvos garsenybės šis dėsnius pritaikomas?

— Nors ne visus šituo klausimu tikrinimus atlikau, bet ir čia tas pats dėsnius pritaikomas: Vytautas Didysis buvo žemo ūgio, prel. Dambrauskas - Jakštas, Voldemaras, Krėvė - Mickevičius, gražbūlis Stasys Šilingas, — visi jie žemo ūgio.

— O kaip gi su Smetona? Jis ir, rodosi, nedidelis?

— Negi eisi dabar į prezidentūrą matuoti, keliais spindžiais jis už anuos ilgesnis.

IVAIRENYBĖS

NAUJAS REKLAMOS BŪDAS

Bremene, Vokietijoje, šimtai moterų rado savo laisvą dėžutę adresuotus jų vyrams įtartinus laiškus. Beveik visos iš smalsumo plėšė ir skaitė: "Brangusis, man gaila, kad aš negalėjau vėl jūsų sutikti. Kodėl man nepaskambinate? Mano naujas telefonas

numeris... Bučiuoju. Lilliana". Įtužiosios moterys tuoj skambino nurodytu numeriu ir ragelyje išgirdo atsakymą: "Čia Schulzo madų salonas. Mes turime pačių naujausių madų suknelių ir kitų prekių. Ar nenorite pamėginti?"

PAKEIČIAMA MOTERŲ AKIŲ SPALVA

Paryžiuje išrastas būdas, kaip pakeisti moters akių spalvą. Iš rudų galima padaryti mėlynas, pilkas, žalias, tjk ne raudonas. (matyti, kad neįtarti komunistuojant?). Pakeičiama po vokų padidant spalvotus stiklus. Visas "spalvų" rinkinys kainuoja \$1,000. Nenustebkime, kad merginos akių spalvas pradės keisti kaip sunkneles.

SKYRYBŲ PAGRINDAI

Washington, D. C., Freeman Towns persiskyrė su savo žmona, kad ji dvejus metus jam davė tik žirnius ir pupas...

Kašyk daugiau ir drąsiai

DARBININKUI

Kas tau patinka ir kas nepatinka.

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos šaknis, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai surinkti nuo saulės tekėjimo ligi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmučiausia saulė teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos, Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egipto Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centralinės Amerikos, Mexico, Šiaurės Amerikos, Kanados — ir čia saulė leidžias. Įmerk Trejanką į ruginę ir gerk po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pokelį. Prisiūnčiam ir įsų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave.,

Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBIA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markatė, 62 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298.

Vice-Pirmininkė — B. Gailionienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stefanija Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Tel. So-8-6029.

Finansų Rašt. — B. Čiulienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So-8-0948.

Izdininkė — Ona Šiaurys, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvarkdarė — M. Matėjoskienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Kasos GL — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininką.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkas — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass.

Protokolų Rašt. — Kazys Rusteika, 206 L St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Izdininkas — Stasys K. Griganašius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.

Maršalka — Jonas Zaikis, 22 Beethoven St., Roxbury, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininką.

IVAIVOS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. SO 8-0948

Res. 37 Oriole Street,

WEST ROXBURY, MASS.

Tel. PA — 7-1233-W

AUTOMATIC LAUNDRY

Namie skalbti neapsimoka. Atneškite baltinius mums ir kai bemačiant išskalsime gerai ir pigiai.

South Boston, Mass.

396 W. Broadway.

Lietuvis Charles J. Kay, sav.

GRABORIA.

S. Barasevičius ir Sūnus

Funeral Home

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermentims Dykai

Tel. SO 8-1437

Avenue 2-2484

CASPER

Funeral Home

187 Dorchester Street

South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermentims Dykai

Tel. SO 8-1437

South Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS

Funeral Home

741 No. Main Street

Brockton, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermentims Dykai

Tel. Brockton 8-1580

WAITKUS

Funeral Home

197 Webster Ave.,

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

(Notary Public)

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas ir miasolomis kainomis.

Kainos tos pačios ir į kitus miestus

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

WAITI

NERA

41 Emerson Ave.,

Brockton, Mass.

Edward J. Wait

(Waitekūnas)

Laidotuvių Direktorius

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

BOSTONO ŽINIOS

Mūsų Arkivyskupas

prašo įsteigti vaikučių fondą pasaulio našlaičiams šelpti. Tam fondui paremti mūsų bažnyčioje penktadieniais per vaikučių Stacijas bus daromos rinkliavos.

Gavėnios pamaldų tvarka

Trečiadienį pradėdame gavėnią. Arkivyskupas ragina visus, kas gali gavėnios metu išlaikyti ryšius su Mišias. Todėl šv. Petro parapija bažnyčioje bus laikomos vienos vėlybos šv. Mišios, 9 val., kitos bus laikomos įprastu laiku. Ekstra pamaldos kaip Arkivyskupas reikalauja, bus laikomos šv. gavėnios intencijomis šiomis dienomis: sekmadienis 2:30 v. p. p. — Graudūs Verkšmai, pamokslas ir palaiminimas.

Trečiadienį, 7:30 v. v. — šv. Teresės novenos pamaldos, pamokslas ir palaiminimas su švenčiausiu Sakramentu. Nuo vas. 14 d., trečiadienį vakarais pamokslas sakys kun. Dr. Antoninus Jurgelaitis, Providence Kolegijos profesorius.

Penktadieniais 3 v. p. p. ir 7:30 v. v. bus vaikščiojami Kryžiaus keliai (Stacijos).

Bažnyčia kviečia tikinčiuosius pasninkauti ir melstis.

Būkime ištikimi savo Bažnyčiai ir savo kilniam pasauliui.

Pelenų diena

Trečiadienį yra pelenų diena. Iškilmingai pelenai bus šventinami 8 val. ryto. Jie bus barstomi rytu per šv. Mišias ir 3 val. bei 7:30 val. vakare.

Padėkime ligonims

Džiovininkų adresų galima gauti pas kun. Kazį Mažutį, 50 W. 6th St., So. Boston, Mass. Nepalikime džiovininkų be jokios globos.

Jonas Kasmauskas,

gyv. Roslindale, šiomis dienomis susižeidė rankos pirštą savo dirbtuvėje. Jonas Kasmauskas yra veteranas veikėjas — ALT Bostono skyriaus pirmininkas.

Dorchesterio piliečių klubas

praneša, kad jo metinis balius rengiamas š. m. kovo mėn. 4 d. Tikslus laikas bus praneštas vėliau.

Elinis narių susirinkimas įvyksta š. m. vasario (Feb.) mėn. 9 d. 8 val. vak. Visus kviečiame dalyvauti. Valdyba.

Visuomeninis lietuvių išeivio teismas

Sekmadienį, kovo m. 11 d., So. Bostone įvyks visuomeninis viešas lietuvių išeivio Amerikoje teismas. Teismo prokurorai, advokatai, jury ir anstoliai bus žinomi lietuvių advokatai, praktikuojantieji Bostone, ir visuomenės veikėjai. Bus kaltinamas ir ginamas naujasis ir senasis lietuvis išeivis Amerikoje. Smulkiau apie tai bus paskelbta šiame laikraštyje. Rengėjai — Lietuvių Kultūros Rėmėjai Bostone.

Vyčių susirinkimas

Sekmadienį, vasario mėn. 11 d., 3 val. po pietų įvyks Vyčių susirinkimas (Broadway ir Emerson gatvių kampas). Kalbės Julijonas Arlauskas tema: "Galimybės meno dirvoje". Visi jaunuoliai-ės yra kviečiami atsilankyti.

Mėsos trūkumas

Bostono urmininkų mėsos pardavėjų organizacijos generalinis patarėjas Harold Widdett sako, kad Naujojoje Anglijoje už poros savičių gali pritrūkti mėsos dėl kainų išsildymo. Jis sako, kad trūkumo priežastis yra ta, kad skerdyklos siūnčia mėsą ten, kur gauna aukštesnę kainą. Galimas dalykas, kad valdžia įsikiš ir sutvarkys taip, kad trūkuma prašalintų.

Atsisakė iškrauti

Apie 100 Bostono uosto darbininkų, iškraudami prekes iš Norvegijos laivo Lisholt Army Base, So. Bostone, sužinoję, kad dalis prekių yra atvežtų ir iš raudonosios Kinijos, atsisakė dirbti. Thomas Kennedy, uosto darbininkų pirmininkas, pareiškė: "Kada mūsų jaunuoliai žudomi Korėjoje, mes nenorime nieko bendro turėti su šiaurės Kinijos uostais". Laivas išplaukė tą pačią dieną į New Yorką.

Mirė V. Paplauskas

Vas. 4 d., Mass. Memorial ligoninėje, atsisakė su šiuo pasauliu ilgai sirgęs Vincas Paplauskas, 66 metų amžiaus, gyvenęs 51 Grandfield ave., Roslindale, Mass. Jis yra kilęs iš Punsco parapijos. Amerikon atvažiavo 1912 metais. Daug veikė lietuviškose draugijose ir parapijoje. Paliko žmoną Karoliną (Grazinaite), sūnų ir dvi dukteris. Pašarvotas pas laidojimo direktorių Juozą Kasparą, 187 Dorchester St. Laidojamas vas. 7 d. 9 v. r., iš šv. Petro parapijos bažnyčios, Naujos Kalvarijos kapuose.

Draugijų atstovų posėdis Vasario 16 reikalui

Šį trečiadienį, vasario 7 d., 8 val. vak. Liet. Piliečių D-jos naujoje salėje įvyks draugijų atstovų bei valdybos narių posėdis Vasario 16 minėjimo reikalui. Posėdį šaukia Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius. Visos draugijos, kurios gavo ar negavo pakvietimus, yra kviečiamos dalyvauti. Tarybos skyrius ne visų adresus turi. Šiame susirinkime bus pilnai aptarta Vasario 16 minėjimas, kuris įvyks vasario 18 d. South Boston High School auditorijoje. Rašt.

Bostono miesto mokyklų komitetas priėmė preliminarį biudžetą 1951 m. sumoje \$25,950,600 ir jį įteikė mayorui Hynes ir miesto tarybai su sąlyga, kad legislatura pasiskirs dar milijoną dolerių.

Laivelių paroda

Naujosios Anglijos sportininkų ir laivelių paroda atidaryta šeštadienį, vasario 3 d., Mechanics Buildinge, Bostone. Paroda bus 9 dienas.

Naujas miesto izdininkas

Mirus Bostono miesto izdininkui Thomas F. X. White, mayoras John B. Hynes paskyrė Daniel M. Driscoll, miesto nuosavybių įkainuotojų (assessors) tarybos pirmininką, miesto izdininku.

Gub. Paul A. Dever paskyrė Dennis Sullivan iš West Roxbury valstybės apdraudos departamento komisinerium. Jis užima Charles F. Harrington vietą, kurio terminas baigėsi prieš keletą mėnesių.

Bostono policijos komisinerium vėl paskirtas Thomas F. Sullivan iš So. Bostono. Jo alga \$10,000 metams. Jis tas pareigas eina nuo 1943 m.

Šauks kariuomenės dvidešimtų metų

Balandžio mėn. numatoma pašaukti į karo tarnybą sulaukusius 20 metų amžiaus. Naujai Anglijai nustatyta kvota 2300.

Dr. Joseph H. Shartell,

Bostono miesto ligoninės vyriausias chirurgas, mirė šeštadienį, vasario 3 d., Daytona Beach, Fla. Jis turėjo širdies ligą.

Mokės už "nakvojimą" gatvėje

Bostono miesto trafiko valdininkai studijuoja Milwaukee (Wis.) automobilijų pastatymo ir laikymo planą, pagal kurį miesto gatvės išnuomosiamos automobiliams ir už laikymą automobilio per visą naktį moka \$4.00 į mėnesį.

Lankėsi pas Kun. Pr. Virmauskį

Sausio mėn. 30 d. Lietuvių Kultūros Rėmėjų ir Tremtinių Draugijos bei Tėvų Komiteto pirmininkai aplankė šv. Petro lietuvių parapijos kleboną ir parapiinės mokyklos laikytoją kun. P. Virmauskį. Lankymosi tikslas buvo aptarti galimybes įvesti į pradžios mokyklą lietuvių kalbą, lietuvių vaikams dėstyti lietuviškai tikybą, krašto pažinimo (istoriją, geografiją) ir mokyti lietuviškų giesmių bei dainų. Tuo reikalu įteiktas prašymas raštu.

Pasikalbėjimas praėjo jaukioje ir malonioje dvasioje. Smulkiai išsiaiškinta lietuviams rūpimais liuanistinių dalykų dėstyti ir lietuviškos dvasios ugdymo reikalais parapiinėje mokykloje.

Bostonas susilaukė ketvertuko

Polcininko Roberto Allen šeima, gyv. Hyde Park, susilaukė ketvertuko: dviejų berniukų ir dviejų mergaičių. Motina Helen McLeod Allen buvo tikėjusi dvynukų ir jau buvo parinktas po du vardus mergytėms ir berniukams. Pasirodė, kad prireikė visų keturių vardų.

Arkivyskupas R. Cushing viešai paragino paremti šią šeimą ir pats pareiškė noro ketvertuką apkrūstyti.

Bostone toks atvejis yra buvęs paskutinį kartą 1926 metais, bet tada gimęs ketvertukas negyveno. Nauji Bostono piliečiai taip pat atvyko kiek pasianksinę. Silpniausia mergytė Karen po dviejų parų mirė. Kiti gerai laikosi.

Visi keturi kūdikiai pakrikštyti.

Veteranų Direktorių Konferencija

Įvyko ketvirtadienį, vasario 1 d. Hotel Statler, Bostone. Valstybės, vietiniai ir apskrities direktoriai svarstė veteranų ir jų šeimų šalpos reikalus. Šioje konferencijoje dalyvavo armijos ir laivyno atstovai.

PAKALIKŲ DODELĖ

Pučia Bimbos pakalikas, Pučia buvęs katalikas, Bet dūdelė jų vienoda: Mes visiems nulpisim odą, Kas nepritaria abiem Nelabiam.

Vis tą patį mala spyčių: Kam mums reikia tų bažnyčių, Esam ir be jų galvočiai Mūsų šalinis prisiurbė sočiai; Tikim mes ne kunigams — Pinigams.

Tikim Stalino kapeikai, Tikim Bimbai ir Prūseikai, Tikim tiem, kur brolius žudo, Nes tokio jau esam būdo — Mums nereikia Lietuvos Be Maskvos.

Mums tik spjaut į šitą kraują, Matuska Maskva radnaja, Stalinas bus mūsų popas, Kai apžers jis ant Europos, Ten išpjosės buržujus, Pjaus ir jus...

Daug adverniškų herojų Siūlo Samui "tėvo" rojų, Bet kai jiem ten eit pasiūlė, Šoko traukt atgal Andriulį — Patys nori būt, aure, Prague.

Ir suprask tų vyrų protą, Komunistikai kuprotą — Ar apsėdo juos paraliai, Ar iš tikro jie durneliai, Ar vaidina durnelius Už rublius.

Jonas Baika.

Pasiekta vieningos nuomonės, kad tikyba kuogrečiau- siai turi būti pradėta dėstyti lietuviškai, o dėl lietuvių kalbos, krašto pažinimo bei lietuviškų giesmių ir dainų mokykloje, pažadėta daryti galimas pastangas, kad šie dalykai taip pat artimoje ateityje būtų įvesti. Gerbiama klebono nuomone tam yra laikinos kliūtys, t. y. suradimas tinkamų mokytojų ir papildomų lėšų šiems mokytojams išlaikyti.

"Didysis Inkvizitorius" nauja laida

Yra gauta Dr. Antano Macceinos knyga "Didysis Inkvizitorius" (Naujoji laida). Galima gauti spaudos kioske arba pas kun. Joną Klimą, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Kaina \$2.00.

Saleziečių Balsas

Pirmi metai — Nr. 1. Lietuviai saleziečiai Italijoje yra pradėję leisti nepierodintą žurnalą "Saleziečių Balsas". Pirmasis numeris yra gana stambus (100 pusl. su viršeliu), turi daug įdomių straipsnių ir istorinės medžiagos. Redaktorius Dr. Juozas Zeliauskas, S.D.B. Adresas: Via Cattolengo 32, Torino (Italia). Numerio kaina \$1.

"DRAUGO" PRIPAZINIMAS

New Yorke veikiąs Lingwa- phone Institutas pripažino "Draugo" dienraštį geriausiu lietuvių kalba leidžiamu laikraščiu. Be "Draugo" buvo atžymėti dar ir kiti tautų laikraščiai, išėję Amerikoje. Džiugu, kad "Draugas" buvo pripažintas ir įvertintas, atkreipiant ir kitų tautų dėmesį. Linkime jam ir toliau su dar didesne energija vystyti pirmyn, visais atžvilgiais dar tobulėti, kelti išeiviuose idealizmą ir patriotizmą.

NAUJAS "DRAUGO" KONKURSAUS

Pasibaigė pirmoji XX šimtmečio pusė. Taj gera proga iškelti nuopelnus tų lietuvių kultūrininkų, rašytojų, pedagogų, politikų, visuomenininkų ir kitų, kurie daugiausia nusipelnė 1900 - 1950 metų laikotarpyje. Tam reikalui:

1. Djenraštis "Draugas" skelbia konkursą: RYŠKIAUSIOJI LIETUVIŲ ASMENYBĖ. Konkursui skirtas straipsnis turi būti įteiktas iki 1951 m. gegužės mėn. 1 dienos. 2. Už tris geriausius straipsnius skiriamos premijos: I — 50 dolerių, II — 30 dolerių ir III — 20 dolerių. Premijas parūpins DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN., kurios vedėjas yra JUOZAS MOZERIS.

3. Premijuotiniams kūriniams nustatyti teisę komisiją sudaro: konsulas dr. P. Dauzvardis, dr. K. Drangelis, redaktorius Edv. Kubajtis, dr. O. Labanauskaitė ir prof. B. Vitkus.

4. Konkurse dalyvaujantiems autoriui paliekama teisė pasirinkti ryškiausią lietuvių asmenybę (iš gyvų ar jau mirusių), ir ją apibūdinti. Pageidaujama, kad straipsnis būtų parašytas mašinėlė ir nebūtų ilgesnis kaip keturi puslapiai (paliekant tarpus tarp eilučių — double space), geriau trumpesnis.

5. Autorius gali siųsti kelis straipsnius apie kelis pasirinktus ryškiausius lietuvių tautos asmenis, pasirašy-

Enciklikų metais DARBININKAS visų skaitomas.

KUR GAIDELIAI GIEDA...

APLANKIUS PARODĄ BOSTONE

Bostone Eglestone, š. m. sausio mėn. 17-21 d. buvo šimtas trečioji paukščių ir krašto buities paroda. Pati seniausioji viso žemės ūkio paroda Amerikoje!

Labai nudžiugau, kai vienas, panašus į mane, pakvietė nuvykti į minėtą parodą.

— "Trys sudaro draugystę", sakydavo romėnai. — Pakvieskim dar trečią! — pasiūliau. — Gerai! — sutiko mane užkviest.

Nuvykom pas Joe. Jį radom bemiegantį, nes šią savaitę jis dirba naktimis. Atsiprašė ir pasakė: "esame žemės ūkio krašto vaikai ir Lietuvoje lankydavom žemės ūkio parodas. Ir čia jos mus traukia. Gal nuvyktum?"

— Gerai! — sutiko mūsų abiejų kviečiamas.

— Gerai! — atsiliepė ir nudimėm.

Pirmiausia krito į akis auksaplunksniai fazanai. Seniau gyvendamas netoli Joniškėlio, Žemės ūkio Mokyklos, sutikdavom porą fazanų, bet ne tiek daug ir ne baltųjų. Gal gamtininkai sakyti, kad balta spalva yra silpna, tačiau ji išsilaikė tūkstančius metų!

Einam prie ančių, įvairių įvairiausių. Viena graži, riebi porėlė atkreipė mūsų dėmesį. Vienas prie mūsų pritapęs misteris ir sako:

— "Laukinė antis Amerikoje".

Antrasis atsako: — Ne! Laukinė turi būti baigti, jūdi ir neriebi. Riebumas trukdo laisvai skraidyti.

Cia jis pamerkė man akį ir kryptelėjęs į užkalbinusį, kurs buvo gerojai riebus. Nors mes išnešame apie 200 svarų, bet prieš jį tik ančiukai.

Štai avių porėlė su dviem ūriukais. Kaip kitados džiaug-

damas tuo pačiu slapyvardžiu.

Premija tegalės būti skiriama tik viena tam pačiam autoriui.

6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždareme voke pažymėti savo tikrąjį pavardę ir adresą, taipgi įrašant sąjungių rašinių pavadinimus ir pasirinktą slapyvardį.

7. Siųsdami savo rašinius konkurso komisijai, autoriai tuo pačiu sutinka, kad jų kūrinių, premijų laimėję ar nelaimėję, gali būti išspausdinti "Drauge".

8. Straipsnius siųsti adresu: Straipsnių Konkurso Komisijai, "Draugas", 2334 So. Oakley ave., Chicago 8, Ill.

davomės, kai atėjęs tėvelis sakydavo: "Vaikai, avelė atsi- vedė iš avinėlių". Tekini bėgdavom į tvartą pažūrėti šil- kavilnių mažiukų.

Gražiausias gardas buvo pavestas ožkoms. Ožkos mėgsta laiptoti po kalnus. Parodoje kalnų neįrengsi, tai joms nors visą sieną išpiešė kalnų vaizdais! Tai amerikiečių išradin- gumas! Laipioj, kad nori!

Ožkos pienas labai sveika gerti. Jis tik ką pamiltas yra vėsus, nes ožkos turi gerus vėdintuvus!

Prieinam kiaulių tvartelį: senę kiaušų septynių par- šelais. Žmonės apgulę gėrisi graži prieauglių. Aš pamaniau: "Nėra ko čia gerėtis nelaimingiausiais pasaulio su- tvėrimėliais, kurie turi tik vieną močiū, ir ta pati yra kiaušė!"

Karvių ūkį atstovavo tik dvi karvės, ir tos pačios žemo ūgio. Niekur nepastebėjau jų piningumo davinį. Esu gas- padoriaus vaikas, pats turėjęs karves, taip ir norėjau paly- ginti. Prie progos galiu pri- minti, kad 1940 m. Lietuvoje buvo 1,199,550 galvijų; ir jų 805,450 melžiamos karvės. Lietuvos rekordistė davė 8,408 kvortų pieno su 807 svarų sviesto!

Mano vienas bendradarbis buvo ypatingas karvelių mė- gėjas, tai pas juos ilgiau dai- rinėjomės. Visokių čia buvo! Vieni beveik be snapo, o kiti ypatingai dideliais, net ker- puotais snapais. Vieni liesi, kiti išpuštę gurklūs. Gražiai atrodė kalakutiniai: išrietę uodegas lig povai.

Bet kas ten? Žiūriu ir savo akimis netikrai tikras Kulyčių karvelis. Prisiminė Mr. S. pa- sakojimas, kaip jis piemenau- damas pas Rusteiką, atėjo prie klojimo nudžiovė porą karvelių. Sakė, gaspadorius gerokai su apynasiu įkrėtė, bet karvelių nerado: turėjęs užantų.

Atvykdamas į Ameriką, matyti, atsivežė, o dabar į pa- rodą paleido. Tikri lietuviški karveliai! "Karveliai mėlyna- si"... norėjau dainuoti.

Didžiausias buvo vištų - gai- džių skyrius. Čia buvo Plys- mouth Rock'ai, Ligozna, Rode - Islandai ir daugel dau- gel kitų rūšių..., net Spilgių gaidelių, kurį anais metais, parvežė tėvelis vaikams pa- žaisti. Gaidžiai viename kam- pe kakarikavo, kitame — kiki- rikino, dėl 963 gaidžių net au- syse suspirgo.

Dar ir dabar, jau savaitei praėjus, kai tik parodą prisi- menau, rodos, girdisi ir gaidė- lius giedant...

Mik.

Niekad nevėlu užsisakyti mėnesinį religinio — patriotinio turinio laikraštį

"SV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ",

kuris aplink save yra sutelkęs daug žymių bendradarbių ir kurį šiandien mielai skaito lietuviai pasaulyje.

"SV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ"

leidžia

Tėvai Pranciškonai, Kennebunk Port, Maine

Prenumeratos kaina: metams 2 dol.

Skaitykite ir Platinkite Jėzaus Širdies Pasiuntinį

"ŽVAIGŽDĖ"

Kaina metams \$2.00. Užsienyje \$2.50

Adresas: "ŽVAIGŽDĖS" ADMINISTRACIJA 488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

Amerikiečiai kariai grąžinami namo. Pasirodė, kad jie "padidino" savo metus. Yra jaunesni, negu reikia.